500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2305

CUMA 9 KASIM 1979

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

AP'nin MHP-MSP destekli hükümeti kurulurken

SABANCI'NIN HİLTON KONUŞMASI

● *Yabancı işadamları ile birlikte düzenlenen toplantıda Sakıp Sabancı, «Ekonomik bunalımın tek ve en pahalı yolu demokrasidir» şeklinde konuştu. Sabancı, konuşmasının tümünde yabancı sermayeyi savundu.*

ULUSLARARASI İŞADAMLARI ENSTİTÜSÜ RAPORU

● *Bussines International Instute (Uluslararası İşadamları Enstitüsü)nün Türkiye ile ilgili raporunda, «IMF'ye evet derken Osmanlı devri kapitülasyonları geri gelecek diye korkulmaması» tavsiye ediliyor.*

EGE SANAYİ ODASI BAŞKANI'NIN SÖZLERİ

● *Ege Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Adıgüzel, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel tarafından kurulacak hükümetin işbaşına geldikten sonra desteklenmesi için «üretimin artırılmasını» istedi.*

DEMİREL, ONAYI KORUTÜRK'TEN ALDI

Ankara (Politika) — AP Genel Başkanı «Olağanüstü Durum Hükümeti»nde görev alacak bakanların isimlerini hafta başında açıklayacağını söyledi. Dün Cumhurbaşkanı Korutürk'ten kuracağı hükümet için onay alan AP Genel Başkanı «Hükümeti kuracağız» dedi. Demirel konuşmasında, dışardan kabineye bakan almayı düşünmediğini belirtti ve yapacakları konusunda elinde sihirli değnek olmadığını ve tüm vaad ettiklerini «makul bir sürede» gerçekleştireceklerini de sözlerine ekledi.

Hükümeti kurmakla görevlendirilen AP Genel Başkanı Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile görüşmesinden sonra yaptığı açıklama-

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

SÜLEYMAN DEMİREL

HALİT NARİN'İN SÖZLERİ

● *Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Halit Narin, bankaların geyrimenkul ve ortaklıklar yerine ellerindeki mevduatı özel sektöre vermelerinin iç finansman için gerekli olduğunu öne sürdü.*

HÜRTEŞEBBÜS KONSEYİ TOPLANIYOR

● *Tekelci sermayedarların, daha küçük sermaye sahiplerini de denetim altında tutmak için kurdukları Hür Teşebbüs Konseyi bugün Ankara'da toplanıyor. Bu örgütte tekelci sermayedarların kuruluşları ağırlıkta bulunuyor.*

Yerli - yabancı tekeller talan hazırlığı yapıyor

Haber Merkezi — Sakıp Sabancı Hilton'da yabancı işadamları ile ortak düzenlenen ve basına kapalı olarak yapılan toplantıda, ekonomik bunalımın tek ve en pahalı yolunun demokrasi olduğunu söyledi. Sabancı uzun konuşmasında yabancı sermayeyi savundu.

Hilton'daki toplantıyı düzenleyen Uluslararası İşadamları Enstitüsü'nün Türkiye ile ilgili raporunda da IMF koşullarına kesinlikle uyulması tavsiye edilirken «Osmanlı döneminin kapitülasyonları başlayacak diye korkulmaması» dile getirildi.

İzmir'de bir açıklama yapan Ege Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Adıgüzel, Demirel'in kuracağı hükümeti desteklemek için işadamlarına çağrı yaptı.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Halit Narin ise ANKA'nın sorularını yanıtlarken, bankaların gayrimenkul ve ortaklık yerine mevduatlarını özel sektörün iç finansmanına ayırmasını istedi.

Tekelci sermaye kuruluşlarının denetiminde oluşturulan Hür Teşebbüs Konseyi'nin ise bugün Ankara'da toplanacağı bildirildi.

Demirel'in MHP ve MSP'nin aktif desteği ile hükümet kurma aşamasına geldiği bir dönemde tüm tekelci sermaye temsilcilerinin toplantılar düzenlemesi ve açıklamalar yapması anlamlı karşılanıyor. İşadamlarının toplantı ve açıklamalarında yabancı sermayeye açılmanın gereği vurgulanarak ülkenin emperyalizme bağımlılığın, demokrasinin bunalım yarattığı öne sürülerek dikta yönetiminin istenmesi, Demirel'in «Olağanüstü Durum Hükümeti» veya «Parlamenter bir dikta» olarak tanımlanan iktidarı yoluyla sağlanabileceği belirtiliyor.

SABANCI DEMOKRASİYİ SUÇLUYOR

Öte yandan THA, Hilton'da basına kapalı toplantıda Sakıp Sabancı'nın konuşmasının tam metnini verdi.

THA'nın haberi aynen şöyle:

Sabancı basına kapalı olarak yapılan toplantıda yaptığı konuşmaya İngilizce olarak başladı ve yeterli düzeyde İngilizce bilmediğini öne sürerek Türkçe devam etti. Sabancı'nın konuşması anında İngilizceye çevrildi.

DEMOKRASİNİN FİYATI

Sabancı kendi grubunun yatırımları konusunda bilgi verirken Know-How anlaşmaları ile lastik üretimi yapmaya başladığını, kord bezi üretimininde gerçekleştirildiğini söyledi. Sabancı, «bugün içinde bulunduğumuz

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

CHP'de iç mücadele sürüyor

Senato grup yönetimini muhalefet kazandı

Ankara (ANKA) — CHP Cumhuriyet Senatosu yöneticileri için yapılan seçimleri parti içi muhalefetin adayları kazandılar. Cumhuriyet Senatosu Grup Başkanvekilliklerine Konya Senatörü Erdoğan Bakkalbaşı ile Ordu Senatörü Orhan Vural seçildiler.

Bilindiği gibi, Erdoğan Bakkalbaşı, Kurultay'da Ecevit'in genel başkanlığı için red oyu kullanmıştı.

Senato Başkan Vekilliklerine ise, İs-

(Dev. Sa. 7. Sü. 4'de)

MECLİS GRUP YÖNETİMİ SEÇİMİ SALI GÜNÜNE KALDI

Ankara (ANKA) — CHP'de kurultaydan sonra, parti içi mücadele Millet Meclisi gruplarında başladı. Cumhuriyet Senatosu grubunda yönetimi ele geçiren parti içi muhalefet, şimdi de Millet Meclisi grubu yönetimini ele geçirmeye çalışıyor.

CHP Millet Meclisi grubu, dün grup başkanvekillerini, grup yönetim kurulu üyelerini, meclis başkanvekilleri ni, divan üyelikleri ve meclis idare amirini seçmek üzere saat 10.00'da toplandı. Ancak ilk toplantıda çoğunluk sağlanamadı. Bu arada,

(Dev. Sa. 7. Sü. 7'de)

Ekim Devrimi'nin 62. yıldönümü Kayseri'de 11 Kasım'da kutlanıyor

● Ekim Devrimi'nin 62. yıldönümü dolayısıyla Ankara'da kentin çeşitli yerlerine panolar asıldı, binlerce bildiri dağıtıldı

Haber Merkezi — Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 62. yıldönümü Kayseri'de de kutlanıyor. Kayseri'de 11 Kasım Pazar günü yapılacak Ekim Devrimi'ni kutlama gecesinin Birlik Dayanışma, TİP II Örgütü ve TSİP II Örgütü'nün eylem birliği kararı doğrultusunda yapılacağı bildirildi.

Kayseri'deki demokratik örgüt yetkililerinden alınan bilgiye göre Büyük Ekim Devrimi'nin 62. yıldönümü, 11 Kasım'da Büyük Sinema'da düzenlenecek «Antifaşist Birlik Gecesi» ile kutlanacak. Gecenin hazırlık çalışmalarının daha önce antifaşist, antiemperyalist ilkeler doğrultusunda eylem ve güç birliği yapma kararı alan Birlik Dayanışma, TİP II Örgütü ve TSİP II Örgütü tarafından yürütüldüğü bildirildi. Ekim Devrimi'nin 62. yıldönümünün Kayseri'de kutlanmasıyla ilgili olarak oluşturulan Kutlama Komitesi'nce hazırlanan kutlama programına göre gecede, Ekim Devrimi'nin anlam ve önemini belirten konuşmalar yapılacak ve şiir, folklor gösterileri ile Ekim Devrimi'ni anlatan bir film gösterilecek.

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

TÜM YURTTA DEMİR YOLLARINDA GREV KARARI ALINDI

Ankara (ANKA) — Yüksek Uzlaştırma Kurulu'nda anlaşma sağlanamadığı için DYF-İş tüm Türkiye'yi kapsayacak ve 40 bin işçiyi ilgilendiren grev kararını uygulamaya karar verdi.

(Dev. Sa. 7 Sü. 5'de)

Türkiye - SSCB 1980 Ticaret protokolü çalışmaları 19 Kasım'da başlıyor

Ankara (ANKA) — Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında uzun dönemli ticari ilişkileri düzenleyen anlaşmaların 1980 yılına yönelik olanı için iki ülke heyetlerinin 19 Kasım tarihinde Ankara'da biraraya gelmesi bekleniyor. Görüşmelerin kesin tarihinin önümüzdeki günlerde saptanacağı bu konuda Sovyetler Birliği'nden haber beklendiği bildirildi.

21. PROTOKOL

Türkiye ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Türkiye arabuluculuk yapıyor

Onbinlerce İranlı ABD'yi protesto mitingi yaptı

● Şah geri verilmedikçe rehineler bırakılmayacak

● FKÖ'yü tanımayan ABD, arabuluculuk girişimi üzerine teşekkür etmek zorunda kaldı

Dış Haberler Servisi — ABD'nin İran Büyükelçiliğini işgal ederek görevlileri rehin alan öğrenciler eylemlerini sürdürürken büyükelçilik önünde bir miting düzenleyen onbinlerce İranlı ABD'yi protesto etti. Göstericiler, Humeyni'yi desteklediklerini ve ABD Başkanı Carter'ı kınayan belgiler bağırdılar ve Humeyni'nin, ABD Hükümeti tarafından gönderilen görüşmecileri İran'a kabul etmemesini memnunlukla karşıladılar. Bilindiği gibi Şah'ın geri verilmesi için başlatılan işgali desteklediğini açıklayan Humeyni ABD'nin İran'daki bütün karışıklıklardan sorumlu olduğunu söylemiş ve ABD'nin Tahran Büyükelçiliği'nin de bir casus yuvası olduğunu belirtmişti. Mitingde ayrıca, Filistin Kurtuluş Örgütünü destekleyen belgiler bağırıldı ve FKÖ'nün İran'ın bağlaşığı olduğu vurgulandı.

ABD TEMSİLCİLERİ TÜRKİYE'DE

Türkiye'nin Tahran Büyükelçisi Turgut Tülümen'in İran yetkilileri ile ABD Büyükelçisi arasında arabuluculuk yapmaya başladığı bildirildi. Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkilileri de İran'daki gelişmelerin büyük bir dikkatle izlendiğini ve konunun, bakanlığın gündemindeki en önemli sorun olduğunu söylediler. Ayrıca Türkiye'nin taraflar arasında arabuluculuk yapması için FKÖ ile temas kurduğu ileri sürüldü. ABD hükümetinin, İranlı yetkililerle görüşmek üzere İran'a gönderdiği, ancak Humeyni tarafından kabul edilmeyen temsilciler ise İstanbul'da bulunuyor.

İranlı yöneticilerden Sadık Tabatabai ise bir açıklama yaparak, ABD Büyükelçiliği görevlilerinin serbest bırakılmaları konusunun, ancak Şah'ın İran'a geri verilmesinden sonra mümkün olabileceğini söyledi.

FKÖ ARABULUCULUK YAPIYOR

Bu arada bir açıklama yapan WAFA Ajansı, taraflar arasında arabuluculuk yapacağını bildirdi. Daha sonra FKÖ Birlikleri Komutanı Albay Saadsayel, içeriği açıklanmayan bir mesajı Humeyni'ye iletmek üzere İran'a gitti. Ancak Saadsayel'in arabuluculuk yapmak için gittiği haberi FKÖ kaynakları tarafından yalanlandı. WAFA'nın açıklaması üzerine ABD Dışişleri Bakanı Vance, ABD'nin bundan memnunluk duyacağını bildirdi. Başkan Carter'ın ise Arafat'a bir teşekkür telgrafı gönderdiği bildiriliyor. Bi

(Dev. Sa. 7. Sü. 4'de)

İGD'NİN KAPATILMASI ÖZGÜRLÜKLERİN RAFA KALDIRILMASI OLARAK NİTELENİYOR

● DİSK'e bağlı BANK-SEN, İKD Genel Başkanı ve çeşitli demokratik kuruluşlar tarafından yapılan açıklamalarda İGD'nin kapatılması kınandı ve kapatma kararının derhal kaldırılması istendi

Haber Merkezi — İlerici Gençler Derneği'nin Sıkıyönetim tarafından kapatılmasının işçi sendikaları ve demokratik örgütler tarafından protesto edilmesi sürüyor. Demokratik kuruluşlar ve işçi sendikalarınca yapılan açıklamalarda İGD'nin kapatılması demokratik hak ve özgürlüklerin rafa kaldırılması biçiminde nitelendiriliyor. İGD'nin hiçbir yasal gerekçe gösterilmeksizin kapatıldığı belirtilen açıklamalarda antidemokratik kararın derhal kaldırılması istendi.

BANK-SEN'İN AÇIKLAMASI

BANK-SEN Genel Başkanı Metin

(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

Murat 131'lere 67.500 lira zam yapıldı

Bursa, (THA) — Tofaş tarafından üretilen Murat 131 otomobillerinin 398 bin 500 lira olan satış fiyatı yapılan 67 bin 500 liralık zamla 466 bin liraya çıkarıldı. Zamlı otomobil satışına yarından itibaren başlayacağı öğrenilmiştir.

İSTANBUL'DA BİR LİSE MÜDÜRU ÖLDÜRÜLDÜ

● Öldürülen Mecidiyeköy Lisesi Müdürü'nün TÖB-DER üyesi olduğu bildirildi
● İstanbul Hasköy'de de TÜRK-İŞ'e bağlı Liman Dok-İş Sendikası Genel Başkanı kimliği saptanamayan kişilerce öldürüldü
● Ankara'da bir polis, evine sayım yapmak gerekçesiyle gelen silahlı kişilerce vurularak öldürüldü ● Adana'da iki öğrenci öldürüldü

Haber Merkezi — İstanbul'da Mecidiyeköy Lisesi Müdürü faşistler tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Türk-İş'e bağlı Liman Dok-İş Sendikası Başkanı da Hasköy'de kimliği belirlenemeyen kişilerce öldürüldü. Ankara'da ise bir polis evine gelen kişilerce öldürüldü. Adana'da ise okuldan çıkan lise öğrencilerinin üzerine ateş açıldı, iki öğrenci öldü.

İSTANBUL'DA

Mecidiyeköy Lisesi Müdürü TÖB-DER'li Nazmi Gürbüz dün sabah evinden okula giderken faşistlerin yaylım ateşiyle öldürüldü.

Edinilen bilgiye göre TÖB DER üyesi olduğu bildirilen Nazmi Gürbüz sabah 08.30 sıralarında Mecidiyeköy Eski Osma Sokakta silahlı iki kişinin saldırısına uğradı. Gürbüz olay yerinde öldü, saldırganlar ise kaçtı. Olay yerinde yapılan aramada ise

(Dev. Sa. 7. Sü. 4'de)

Üsler konusunda Türkiye ABD'nin önerilerini görüşüyor

Ankara (Politika) — Türkiye'de bulunan ABD üslerinin faaliyetine karşılık askeri yardım pazarlığının yapıldığı «Türkiye - ABD işbirliği görüşmeleri»nin bayram ertesinde başlayan son aşamasında, Türk tarafının ABD'nin yeni önerilerini incelediği öğrenildi.

İşbirliği görüşmelerinde üslerin statüsünün belirleneceği anlaşmaya karşılık

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

BÜTÇE TASARISINDA KATSAYI ARTIŞI MEMURLARA BİN LİRA ARTIŞ SAĞLAYACAK

Mehmet BARAK

Maliye Bakanlığınca hazırlanmakta olan yeni bütçenin Uluslararası Para Fonu (IMF)'nun istemiyle giderlerde kısıntı yapılarak hazırlandığı ve katsayının 22'ye çıkartılması halinde memur maaşlarında en fazla 1000 liralık net artış sağlanacağı bildiriliyor.

İstatistik verilere göre, memurların ücretlerinde yapılacak artışlar, fiyat artışlarının oldukça gerisinde kalıyor. Nitekim 1979 yılı için

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Çıkış yolu vardır

Burjuvazi, yeni bir hükümet arayışı içindedir. Bunalım öylesine derinleşti ki, hükümetlerin birisi gidiyor, bir başkası geliyor. Hiçbir burjuva hükümeti, bunalımlara en küçük bir çözüm getiremiyor. Bundan böyle de, hiçbir burjuva hükümeti, bu bunalımları aşamayacaktır.

Bunalımlardan çıkış yolu, kapitalizmin dışına çıkmaktan: Egemen sınıfların ekonomik ve politik erki yerine, ileri demokratik bir erkten ve ileri demokratik bir düzeni kurmaktan geçmektedir.

İleri demokratik düzende, yabancı ve yerli tekellerin tüm üretim araçlarına elkonacak. Ekonominin tüm köprü başları, bankacılık, sigortacılık, dış ticaret, büyük ticaret ve madencilik devletleştirilecektir.

Büyük toprak sahiplerinin, tüm topraklarına ve üretim araçlarına elkonacaktır. Kamulaştırılan bu topraklar, bedelsiz olarak yoksul köylülere dağıtılacaktır. Tarımsal amaçlı üretim kooperatifçiliği teşvik edilecek ve yaygın bir kooperatifçiliğin gelişmesi için gereken önlemler alınacaktır.

İleri demokratik düzende, Türkiye'nin salt ekonomik anlamda değil; askersel ve politik anlamda da, emperyalizmle olan göbek bağları kesilip atılacaktır. İkili kölelik anlaşmaları yırtılacak. NATO ve ABD üsleri sökülüp atılacak, emperyalizmin her türlü ekonomik finans ve askersel örgütlerinden çıkılacak ve gerçekten tam bağımsız bir Türkiye yaratılacaktır.

İleri demokratik düzende ve bağımsız Türkiye koşullarında yalnızca yapım sanayiinde değil; ekonominin tüm öteki sektörlerinde de çağdaş teknolojiler kullanılabilecek ve Türkiye yapım sanayii büyük ölçekli ve ileri teknolojiyle çalışan, üretim araçları üretiminde yoğunlaşmış bir yapıya dönüştürülebilecektir. Çünkü, ileri demokratik düzende bu teknolojileri kullanabilmek için, hiçbir yerden ve hiçbir merciden izin almaya gerek kalmayacaktır.

Yalnızca döviz darboğazı açısından değil; Tüm öteki bunalımlardan, işsizlikten, pahalılıktan, üretim ve kalkınma hızı yetersizliklerinden, sektörler ve kesimler arasındaki oransızlıklar ve dengesizliklerden kurtulabilmenin yolu da, ileri demokratik düzenden geçmektedir.

Kapitalizmde, ekonominin sektörleri ve kesimleri arasındaki oransızlıklar ve dengesizlikler, kapitalist üretimin anarşist niteliğinden ve planlanamaz oluşundan kaynaklanır. İleri demokratik düzende, merkezi planlama, tam bir denetim ve plan disiplini içinde ekonomiyi planlar, ekonominin tüm sektörleri ve kesimleri, tam bir uyum içinde çalışır.

Kapitalist üretimde, emekçilerin gelir düzeyine konulan dar sınırlar sonucu ortaya çıkan üretim ile tüketim arasındaki çelişki nedeniyle oluşan ve kendisini üretim ve kalkınma hızı büyüklüklerinin gerilemesinde gösteren bunalımlar, ileri demokratik düzene yabancı olan şeylerdir. Çünkü, ileri demokratik düzende, üretimin amacı ve itici gücü kâr değil, toplumu oluşturan bireylerin gereksinimini karşılamaktır. Bu nedenle de, ileri demokratik düzende emekçi yığınların gelir düzeylerine konulan dar sınırlar ortadan kaldırılmış olacak ve böylelikle, hızlı ve dengeli bir büyümenin tüm koşulları sağlanmış olacaktır.

İşsizlik, kapitalist üretimde, toplumsal üretici güçlerin ve onun önemli bir parçasını oluşturan işgücünün tümünün, hemen hiçbir zaman, üretim sürecine sokulamamasının bir sonucudur.

İleri demokratik düzende, işsizlik diye bir sorun yoktur. Çünkü ileri demokratik düzende, hem üretim araçlarının tümü ve hem de işgücünün tümü üretim sürecine sokulacağından, işsizlik tarihin çöplüğüne; pahalılığın, yokluğun, sömürü ve soygun düzeninin yanına atılacaktır.

Sermaye sınıfı, yeni bir hükümet arayışı içindedir. Demirel, henüz hükümeti kurmuş ve da güvenoyu almış değil. Ancak, gözlenebilen o ki, Demirel hükümeti kuracak, yalnız Demirel'in kuracağı bu hükümet, kesinlikle bir azınlık hükümeti olmayacak. Görünüm olarak, elbette ki azınlık hükümeti olacak. Eğer Demirel bu hükümeti kurar ve güvenoyu alırsa, bu hükümet, kesinlikle yeni bir MC'den başkası olmayacaktır.

İşçi sınıfımız, tüm demokrasi güçleri, böylesi bir hükümete temelden karşıdır. Evet, burjuvazi, yeni bir hükümet arayışı içindedir. Ne var ki, bu arayış boşunadır. Hiçbir burjuva hükümeti, bunalımları aşamayacaktır. Bunalımları aşabilmenin, bunalımlara kalıcı bir çözüm bulabilmenin yolu, ileri demokratik bir erkten, ileri demokratik bir düzenden geçmektedir.

FORUM

SEÇİM-79 ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Ergin Eroğlu

• 14 Ekim Seçimleri, sonuçları bakımından geleceğe ilişkin değerlendirmelere ışık tutacak bazı önemli ipuçlarını verebilmekle birlikte, tek başına yeterli bir veri, bir çıkış noktası olamaz. Daha da önemlisi, seçim sonuçlarına ilişkin analiz derinleştirilirse, yüzeyde hemen görünmeyen, ama daha kalıcı, daha sağlıklı değerlendirmelere olanak sağlayan başka öğeler de ortaya çıkar. Toplumsal gelişmenin asıl belirleyici öğelerini ve ana itici güçlerini yakalayarak onun bugününü, özellikle yakın geleceğini tarihsel süreç içinde yerli yerine oturtabilmenin yolu, hiç kuşkuya yer yok, ancak böylesi bir analizden geçiyor.

• CHP'nin dışındaki sol, bu seçimlerde toplam 210 bin oy toplayarak önemli bir ilerleme kaydetti. Solun oyları, bir önceki seçime oranla yalnızca İstanbul'da 65 bin arttı. Yani solun oylarında, Türkiye ölçeğinde bir gerileme değil, tam tersine bir ilerleme görüyoruz.

• Acaba ülkemizde toplumsal ilerlemenin ana itici gücünü oluşturan işçi sınıfının tarihsel partisinin yasadışı ilân edildiği ve seçimlere katılmak hakkından yoksun bırakıldığı seçimler, solun gerçek gücüne ilişkin tahminlerde bulunabilmeye yetecek sonuçlar verebilir miydi?

• Seçim-79, öyle sanıyoruz ki, ilerlemeden yana tüm güçler adına paha biçilmez derslerle doludur. Bunu iyi değerlendirmek ve geleceğin sınavlarına daha iyi hazırlanmak zorundayız. Tekrarında yarar var ki, seçimlerin sonuçlarını sol adına bir başarısızlık olarak değerlendirmek ve karamsarlığa kapılmak, kesinlikle yanlıştır.

14 Ekim 1979 Senato Üçtebir Yenileme ve Milletvekili Ara Seçimleri, genel görünümüyle, özellikle son 10 yıl boyunca siyasal üst yapıda yeni «düzenlemeler»e gitmek özlemiyle çırpınıp duran kodaman burjuvazinin beklentilerine uygun bir sonuç verdi. Parlamento'nun 1973'ten bu yana hep sola doğru vuran ibresi, ilk kez bu son seçimlerde az da olsa sağa kaydı. Şimdi egemen güçler, açık faşist bir diktatörlüğe kadar uzanan baskıcı iktidar almaşıklarını halka dayatabilmenin hesabı içindeler. Faşizm tehlikesi, CHP ağırlıklı hükümetin kurulduğu günlere oranla bugün daha da arttı. Seçimlerin sonuçlarını değerlendirirken, kuşkusuz, önce bu gerçeği vurgulamakta yarar var. Ancak, önümüzdeki siyasal gelişmeleri yalnızca böylesi bir değerlendirmenin ışığında ele almak ve belirleyici öğeyi bu değerlendirmede aramak, büyük bir yanılgıya düşmenin de ötesinde, toplumu geriye doğru götürmek isteyen karanlık güçlerin işlerini kolaylaştırır.

Önce şunu belirtelim ki, söz konusu seçimler, sonuçları bakımından geleceğe ilişkin değerlendirmelere ışık tutacak bazı önemli ipuçlarını verebilmekle birlikte, tek başına yeterli bir veri, bir çıkış noktası olamaz. Daha da önemlisi, seçim sonuçlarına ilişkin analiz derinleştirilirse, yüzeyde hemen görünmeyen, ama daha kalıcı, daha sağlıklı değerlendirmelere olanak sağlayan başka öğeler de ortaya çıkar. Toplumsal gelişmenin asıl belirleyici öğelerini ve ana itici güçlerini yakalayarak onun bugününü, özellikle yakın geleceğini tarihsel süreç içinde yerli yerine oturtabilmenin yolu, hiç kuşkuya yer yok, ancak böylesi bir analizden geçiyor.

Bazı sol siyasal çevreler ve basın organları, seçimlerin sonuçlarına bakarak Türkiye'de toplumun sağa kaydığını ve seçmen kitlesinin genel olarak sağ siyasal partilere eğilim gösterdiğini öne sürdü. İlk bakışta doğru gibi görülen bu değerlendirme, biraz derine inince, yukarda sakıncasına işaret ettiğimiz büyük yanılgının tipik bir örneği olmaktan ileriye gitmiyor. Böylesi iddialarda bulunanlara sormak gerekir: Herhangi bir sol siyasal partinin konumundaki gerileme ya da «demokratik sol bir parti»nin uğradığı ağır yenilgi, acaba toplumun «geriye doğru gittiği» anlamına gelebilir mi? Türkiye'de toplumsal gelişmenin bu evresinde söz konusu sol siyasal partilerden birinin ya da ötekinin, bu gelişmenin dinamiğini, ana itici gücünü temsil ettiği söylenebilir mi?

İşte bu noktada, şu ya da bu sol partinin özel konumunu bir yana bırakarak, seçimlerde alınan sonuçları sol adına sağlıklı bir değerlendirmeye tabi tutabilmenin sağlam dayanaklarını görebilmek sorunuyla karşılaşıyoruz. CHP'nin dışındaki sol, bu seçimlerde toplam 210 bin oy toplayarak önemli bir ilerleme kaydetti. Solun oyları, bir önceki seçime oranla yalnızca İstanbul'da 65 bin arttı. Yani solun oylarında, Türkiye ölçeğinde bir gerileme değil, tam tersine bir ilerleme görüyoruz. Ancak bu sonuçlar, solun gerçek gücü hakkında yeterli bir fikir verebiliyor mu? Kuşku yok ki, bu sorunun yanıtını bulabilmek, aslında her biri ayrı inceleme konusu olan bazı etkenler üzerinde birazcık durmayı gerektiriyor.

Antidemokratik uygulamaların doruk noktasına ulaştığı, devrimci sendikaların ve demokratik kitle örgütlerinin büyük ölçüde etkisizleştirildiği bir ortamda seçimlere gidildiği; Senato aritmetiğini kısmen etkileyecek olan bir seçimde alınan sonuçların genel seçimlere ilişkin tahminler için yeterli bir veri oluşturmayacağı ve genellikle demokrasi güçlerinin ağırlıkta bulunduğu bölgelerin seçimdışı kaldığı gerçeklerini tümüyle bir yana bırakalım. Acaba ülkemizde toplumsal ilerlemenin ana itici gücünü oluşturan işçi sınıfının tarihsel partisinin, TKP'nin yasadışı ilan edildiği ve seçimlere katılmak hakkından yoksun bırakıldığı seçimler, solun gerçek gücüne ilişkin tahminlerde bulunabilmeye yetecek sonuçlar verebilir miydi? Bu parti ki devletin en etkili propaganda aracından, TV'den halka seslenebilmek hakkına sahip değil. Bu parti ki, Türkiye halkı üzerinde oynanmakta olan oyunları en doğru ve en açık bir şekilde dile getiren, toplumsal kurtuluşun gerçek yolunu kitlelere gösteren programını milyonlara duyurabilmek olanağından yoksun. Bu parti ki, TV'den milyonlara seslenmek olanağı bulan diğer sol partilerin hiçbirine benzemiyor ve temel noktalarda tamamen farklı bir programla halkın karşısına çıkmak istiyor.

Bununla birlikte, TKP'nin bu seçimlerde izlediği strateji küçümsenemeyecek bir başarıya ulaştı. Ulusal demokratik güçlerin cephe ve eylem birliği politikası, kısmen de olsa bu seçimlerde hayata geçti. TKP'nin desteklediği bir bağımsız aday, tek başına, İstanbul'da TİP'in, TSİP'in ve diğer bağımsız adayların topladığı tüm oylardan daha çok oy aldı. Bağımsız aday Berla Onger'in eylem birliği çağrısına uyan TSİP ve Kürt demokratları, İstanbul dışındaki seçim bölgelerinde önemli oy artışları kaydettiler. Bu gelişme, TKP'de somutlaşan UDC politikasının tüm ilerici, yurtsever ve demokrat güçler açısından taşıdığı önemi bu seçimler aracılığıyla da kanıtladı. UDC'nin, sol açısından vazgeçilmez bir savaşım aracı olduğunu ortaya koydu.

Seçim—79, öyle sanıyoruz ki, ilerlemeden yana tüm güçler adına paha biçilmez derslerle doludur. Bunu iyi değerlendirmek ve geleceğin sınavlarına daha iyi hazırlanmak zorundayız. Tekrarında yarar var ki, seçimlerin sonuçlarını sol adına bir başarısızlık olarak değerlendirmek ve karamsarlığa kapılmak, kesinlikle yanlıştır.

yorum

OYA BAYDAR

CHP'de çözüm

CHP'DE, «gitti Gülsüm, geldi Gülsüm» kurultayı, ideolojisiz, bölük pörçük, eyyamcı, sorunlara işçi sınıfının bilim gözlüğüyle bakmayan siyasal hareketlerin çözümsüzlüğünü ve iflasını bir kez daha gösterdi. Kurultay'dan, kadro değişikliği olmasa bile, en azından ciddi bir seçim değerlendirmesi, örgütsel eksiklik ve hataların açıksözlü bir eleştirisi beklenirken; CHP'lilerin umutları buna bağlanmışken, bu türden konuların yanından bile geçilmedi. Ve sonunda, Kurultay, CHP ve Türkiye'nin geleceği adına, «olmasaydı daha iyi olacak» bir gösteriye dönüştü.

KURULTAY'IN havası ve sonuçlarından sonra, burjuva reformizminin zaman zaman sosyal demokrat kılıklara bürünen Partisi, bu haliyle ve Genel Başkanın ona çizdiği sınır ve rota ile, bir daha «umut» olma niteliğini yitirmiştir. Yenilgi ve gerileme, Ecevit'in dile getirdiği parti içi sorunların sonucu olmadığına; CHP'nin, yığınların ekonomik, demokratik istemlerine cevap verememesinin sonucu olduğuna göre, CHP'nin yeniden yığınların güvenini sağlayabilmesinin tek ve vazgeçilmez koşulu, göstermelik değil gerçekten «sol» olabilmesidir. Ancak bu keyfi bir tercih değil bir sınıfsal yapı sorunudur. CHP'nin tabanı emekçi sınıflara dayansa da, CHP'li parlamenterler arasında bu tabanın eğilim ve sınıfsal yönelimlerini yansıtan küçümsenmeyecek sayıda öğe bulunsa da, bugünkü yönetim, tüm bu kadrolara ve tabana da ters düşmeyi göze alarak, emekçi sınıflar karşısında sallantılı, tutarsız, oyalayıcı ve eninde sonunda emperyalizme ve tekellere yaslanan bir politikanın izleyicisidir. Şu halde, CHP'nin yeniden yığınların güvenini kazanması mevcut yönetimin yapısı ve politikası ile olanaklı değildir.

PEKİ bu yönetim, bu yapı, bu politika nasıl değişecek? Partiye emekçi tabanın çizgisinin egemen olmasıyla... CHP'nin tekeller politikasından ciddi biçimde kopup, «Bu düzen değişmelidir» sloganının tüm içeriğini her adımda hayata geçirebilmesiyle... Başka türlü söyleyecek olursak, ne kadar dönüşüme uğrarsa uğrasın bir işçi partisi olamayacak olan CHP'nin, hiç değilse içinde barındırdığı emekçi orta katmanların, antifaşist, antitekel güçlerin çıkarlarının siyasal sözcüsü durumuna gelebilmesiyle... Yani partide, uzun dönemde belki de yeni ayrışmalara yol açabilecek köklü bir değişimle.

BÖYLE bir değişimi gerçekleştirebilmenin yolu ise, muhalefet açısından, ilkelilikten ve ideolojik tutarlılıktan geçiyor. CHP içinde, yukardaki perspektifte, gerçekten sol bir muhalefetin, sonuna kadar ilkeli ve tutarlı olması, herşeyden önce tabanla en sıkı ilişkiler içinde bulunması, örgüte egemen olabilmesi ve kendi ilkelerini tutarlıkla, savunduğu demokratik, ilerici, antifaşist, antitekel konumlar çerçevesinde ödünsüzce izlemesi gerekiyor. Bunun yolu ise, son Kurultay'da gözlenen kiminle, nasıl olursa olsun ittifak değil, kendi ilkeleri çerçevesinde, tabanın güvenini kazanıcı muhalefettir.

CHP'DE tek ve gerçek çözüm budur. Bu çözümün ve böyle bir muhalefetin doğal sonucu ise, giderek, dönüşüme uğramış bir CHP'nin, ulusal demokratik güçlerin Cephesindeki önemli yerini almasıdır.

ÇÖZÜM bu noktada aranmazsa; CHP'nin yeri bugün Genel Merkezce yapıldığı gibi sol'un uzağında, tekellerin yanıbaşında saptanırsa, o zaman CHP, göstermelik demokrasilerin tahtaravalli partilerinden biri; Ve tekelcilerin, tahtaravallinin öteki ucundan yeterince memnun kalmadıkça, ağırlıklarını bu kefeye koyarak bir süre için CHP'yi iktidara getirecekleri tekelci seçeneklerden biri olmaya adaydır.

Okurlardan Politika'ya

CHP DEMEK YASAK

Piyesin adı: CHP demek yasak. Oynandığı yer: Eğitim Enstitüsü. Oynayanlar: Kurtçu muallimler. Seyirciler: Devrimci ve tarafsız öğrenciler. Giriş: Ücretsiz. Seyretmek zorunlu. Yönetmen: Kurtçu muallim. Dekor: Tahtada «Tanrı Kürkü korusun» yazılıdır.

Kurtçu muallim kapıdan içeri girer. Kurt sesleri duyulmaya başlar çevreden. Muallim, konumuzun köpeğin değersizliği, kurdun üstünlüğü olduğunu sezinler. Duvara bakar. Duvarda Mustafa Kemal'i görünce konu değişir. Kurtuluş Savaşı günlerine döner. BAŞBUĞ MUSTAFA KEMAL sözü sürekli yinelenir.

Baş aktör, tebeşir alır eline. Adamın birinden söz açar. Türkeş'in kendi karikatürünü kendine yaptıracağız dediği adamın birinden. Turancılığın ütopya olmadığını vurgular. Kıbrıs'a çıkanları suçlar. Hem bize Turancı diyorsunuz, hem de Kıbrıs'a çıkıyorsunuz. Bu ne biçim iş? der.

Ülküdaşlarının yazdığı sav sözün farkına nihayet varır. Slogan koro halinde yinelenir. «Tanrı Türk'ü korusun» (perde kapanır)

İkinci perdede cumhuriyet devri ozan ve yazarlarından söz edilir... Bu devir sanatçılarının uzaktan yakından CHP'yle ilgileri vardır. CHP'li yazarların çokluğu kurtçu muallimi zor durumda bırakır. Kendince bir takım önlemler alır.

«CHP sözüne tarafımdan yasak konulmuştur. CHP'nin tarihi bir parti olması, bazı ozanların CHP'ce ödüllendirilmesi şahsımı ilgilendirmez. Kararım kesindir. MHP'li olmam da bunu gerektirir. Son günlerde kurt sözü yerine köpek sözcüğünü kullanmak moda haline gelmiştir. Bu, tarihi bir yanılgıdır. Köpek sözcüğünü kullanmayı kendime yakıştıramıyorum. Köpeğe CHP'ye, öz Türkçe sözcüklere sansür koyuyorum. İlginize sunulur.»

Yeri gelmişken, kurtçu kutsal muallimin sahnede söylediği sansürlü tümcelerden birkaçını aktarayım:

Memduh Şevket, devrin tek partisinin genel sekreterliğini yapmıştır.

«Fahim Bey ve Biz romanı, DEVRİN PARTİSİNİN açtığı roman yarışmasında ödüllendirilmiştir.»

Otuz Beş Yaş şiiri, DEVRİN PARTİSİNİN açtığı şiir yarışmasında birincilik kazanmıştır.»

«REŞAT NURİ, DEVRİN PARTİSİNDEN milletvekili seçilmiştir.»

Ve oyun biter bitmez, yönetmen yakalar beni. Görüşlerimi sorar. Beğendiğimi söylerim. CHP'nin DEVRİN değil, DEVİRLERİN partisi olduğunu ansıtırım.

MHP'yle aynı babanın çocuklarıyız diyen CHP'liler, uyanın artık MHP'nin kapatılması Ecevit'in demokrasi anlayışıyla bağdaşmayabilir ama, yine de MHP'li öğretmenlerce CHP'nin yasaklandığı unutulmamalıdır.

YOKSUL CEM
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ
AFYON

Sınav Yönetmeliği'ne aykırı uygulamaya son verilmeli

Milli Eğitim Bakanlığı, orta öğretimde 1979-80 öğretim yılı başlarken antidemokratik bir uygulama ile sınav yönetmeliğine aykırı bir karar aldı. Bu antidemokratik kararla, birden fazla dersten sınıfta kalan iki milyonu aşkın öğrenci öğrenim dışı bırakılmıştır.

Sınav yönetmeliğinin 73. maddesinde birden fazla dersten bütünlemeye kalan öğrenciler için üç tür uygulama gösterilmektedir. Bu maddelere göre, öğrenciye, dışarda beklemek suretiyle gelecek öğretim yılında başarısız olduğu derslerden sınava girebilmesi, bu derslerden okula devam edebilmesi veya öteki öğrenciler gibi tüm dersleri aynı sınıfta bir yıl daha tekrarlaması hakkı tanıyordu.

Bu yıl, sınav yönetmeliğinin 73. maddesi hiçe sayılarak Milli Eğitim Bakanlığı'nın bir genelgesiyle birden fazla dersten bütünlemeye kalan öğrencilerin okulla ilişkisi kesilmiş ve gelecek yıl kaldığı derslerden Haziran döneminde sınava gelmeleri koşulu ile okuldan çıkarılmış bulunuyorlar. Bu durumda milyonlarca öğrenci, bir yıl hem eğitimden hem de üretimden kopuk bir şekilde başıboşluğa itilmiştir.

Bu uygulama, ülkemizdeki eleyici eğitim sistemini, niteliği bakımından bir kez daha ve çok açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Bu gerici, eleyici amaçlı antidemokratik uygulamayı kınıyor ve okulla ilişiği kesilen öğrencilerin derhal okullara alınmasını istiyoruz.

FATİH İLD ŞUB.
GAZİOSMANPAŞA İLD ŞUB.
KADIKÖY İLD ŞUB.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Birleşmiş Milletler'de konuşmak üzere 19 yıl sonra ABD'ye giden Küba Devlet Başkanı. 2) Doğayı yöneten yasaları inceleyen felsefi dal, kozmoloji (iki kelime). 3) İnsanın zayıf yanı — Tersi, İngilizcede «bay» — Fizikte bir kanun. 4) Birini desteklemek (iki kelime). 5) Bir emir — Din ve meshep işleriyle ilgilenen. 6) Bir bağlaç — Kuzu sesi. 7) İngilizce bir hitap — Tersi, yaramaz değil. 8) Tersi, bir şeyin kenar veya uçlarını kesmek. 9) — Karadeniz halkına verilen isim — İşaret. 10) Tersi, bir akrabalık ilişkisi — Doğum yaptıran kadın.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Afrika'da bir ülke — Bir harfin okunuşu. 2) Sorumsuzca dolaşma, aklı havalarda olma hali. 3) Tersi, bir ilimiz — İsimler. 4) Tersi, bir erkek adı. 5) Tersi, numaranın kısa yazılışı — İstanbul'da dalgıç okulunun bulunduğu semt. 6) Tersi, argoda sersem — Tersi Marks'ın adı. 7) Olanaksız. 8) Vilayet — Manganezin simgesi — Birleşik Krallık'ın simgesi. 9) Tersi, ABD'de Florida eyaletinde bir kent — Tersi olumsuzluk ön eki. 10) Tersi, yardımcı garson — Üniversite sınavlarının özü.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Özeleştiri. 2) Elişi — Met. 3) Puan — Flori. 4) Oslo — Re — rL. 5) Etken — eM. 6) İrmik — işkE. 7) Ta — PKT. 8) ihA — repmA. 9) Kiralama. 10) Acemaşiran.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Politika. 2) Zeus — rahiO. 3) Elalem — Arc. 4) Linotip — aM. 5) Eş — KKK — La. 6) Şifre. Traş. 7) Leni — E mi. 8) İmo — paR. 9) rerreküM. 10) İtilme — AND.

Genel Sekreter Özgür, Kıbrıs'a yerleştirilecek nükleer silahlarla ilgili bir açıklama yaptı

Denktaş yönetimi Kıbrıs'a nükleer silah yerleştirilmesine ses çıkarmıyor

● CTP GENEL SEKRETERİ ÖZGÜR, DENKTAŞ'IN, ÜSLERİN KİRASINDAN PAY İSTEYEREK KIBRIS'IN BAĞIMSIZLIĞINI SATIŞA ÇIKARDIĞINI AÇIKLADI

Lefkoşe (AA) — Amerika Birleşik Devletleri'nin Kıbrıs'ın güney kesimindeki İngiliz üslerine orta menzilli nükleer başlıklı füzeler yerleştirmeye hazırlandığı bildirildi.

Kuzey Kıbrıs'ta Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Özker Özgür verdiği demeçte, Kuzey Kıbrıs'ta Denktaş yönetiminin, NATO çevrelerinin adadaki bu hazırlıklarına ses çıkarmadıklarını belirterek şöyle dedi:

«Ses çıkarmadıkları bir yana Kipriyanu'nun İngiliz üslerine karşılık istediği paradan pay istemekte, Kıbrıs'ın bağımsızlığını satışa çıkarmakta sakınca görmemektedirler.»

CTP Genel Başkanı Özker Özgür, «NATO'cu güçlerin bu girişimlerinin Tüm Kıbrıs halkının, Türklerin ve Rumların varlığını tehlikeye sokarken, bölge barışını da açıkça tehdit ettiğini» kaydetti ve şunları ekledi.

«Filistin halkının kurtuluş savaşına karşı İsrail'e yeni takviye güçler oluşturulurken emperyalizmin Ortadoğu çıkarlarını korumak için Kıbrıs bir sıçrama üssü olarak kullanılmak isteniyor. Kıbrıs halkı, Türkler ve Rumlar, Kıbrıs'ı bir silah deposu yapmaya dönük bu çabalara karşı çıkmalıdırlar.»

Öte yandan Yunanistan Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanı General Yuannis Davos'un Brüksel'deki NATO karargâhında, NATO Başkomutanı General Bernard W. Rogers'le «ilk kez» görüştüğü bildiriliyor.

Dünyaturu

● EYLÜL ayı başında Karaipler'i ve Birleşik Amerika'nın Atlantik kıyılarının güneyini etkileyen «David» ve «Frederic» kasırgalarının, toplam 1.200 kişinin ölümüne, 600.000 kişinin evsiz kalmasına ve 3 milyar dolarlık maddi hasara yolaçtığı bildirildi.

● ZAMBİA Devlet Başkanı Kenneth Kaunda, İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher'in konuğu olarak Londra'ya gitti. Kaunda ve Thatcher'in Rodezya sorununu görüşmeleri bekleniyor.

● 16 ARAP ülkesinin haber ajansı müdürlerinin Kuveyt'te yaptıkları toplantıda Mısır'ın resmi haber ajansı olan Ortadoğu Haber Ajansı (MENA) ile ilişkilerin kesilmesi kararı aldılar.

● FRANSA'nın eski Devlet Başkanlarından ve savaş kahramanı General Charles deGaulle'ün karısı Yvonne deGaulle öldü.

Filistinli gerillalar İsrail'de eylemlerini sürdürüyor

Filistin gerillaları bu ay içindeki son iki haftanın 11. eylemini başarıyla sonuçlandırdılar. FKÖ'ye bağlı gerillalar Giryat'ta yerleştirdikleri bombanın patlaması sonucunda çevrede bulunan dükkanlar ve binalarda ve olay yerine yakın park eden kamyonlarda hasar meydana geldi.

● KUZEYBATI Fransa'da eğitim uçuşu yapan Mirage tipi iki avcı bombardıman uçağı 20.000 metre yükseklikte çarpışarak düştü.

● KANADA'da Quebec'te bulunan bir banka, müşterilerinin kan basınçlarını ölçmeye başladı. Kan basıncının, müşterilerin bankaya para yatırmalarından önce mi sonra mı ölçüldüğü belirtilmedi.

● KENYA'da genel seçimler için dört milyon Kenyalı oy kullandı. Seçmenler 158 kişilik Kenya parlamentosu üyelerini seçecekler.

● YAPIMCILARININ öne sürdüğüne göre, dünyanın en küçük ciltli kitabı yakında Tokyo'da satışa çıkarılacak. Eni ve boyu iki milimetre olan, kapağında şiirsel bir takvim ve doğum günleriyle ilgili uğur boncuklarının öyküsü bulunan 16 sayfalık kitap, 77 dolardan satılacak.

Kuzey Kıbrıs'ta telekomünikasyon işçileri greve başladı

Dış Haberler Servisi — Kıbrıs'ın Türk kesiminde telekomünikasyon işçilerinin başlattığı grev nedeniyle, adanın kuzey kesiminin dış dünya ile telefon ve teleks bağlantılarının büyük çapta etkilendiği bildiriliyor.

Amerika AET-OPEC anlaşmasına karşı çıkıyor

● Batılı ülkeler petrol ithalatlarını kısıtlama kararını uygulayamadıkları için böyle bir anlaşma ABD'nin çıkarlarına zarar verecek

● Kendi petrol ithalatını kısıtlamayan ABD, Batı Avrupa'yı suçluyor

Washington (THA) — ABD yetkilileri, Avrupa ülkelerinin petrol ithalinde uyguladıkları bazı politikaların Tokyo doruğunda alınan ortak kararlara aykırı olduğunu ileri sürdüler.

Avrupa ülkelerinin bu uygulamaları nedeniyle petrol fiyatlarında artış hızının dizginlenmesinin tehlikeye girdiğini ileri süren yetkililer, ayrıca sanayileşmiş ülkeler arasındaki ekonomik politikaların belli bir eşgüdüme sokulmasının da engellendiğini savundular. ABD Hazine Bakanlığı Müsteşarı Anthony Solomon, geçen haziran ayında Tokyo'da bir araya gelen ABD, Japon, Alman, Fransız, İngiliz, Kanada ve İtalya devlet başkanlarının petrol ithalatına belli sınırlamalar getirmeyi kabul ettiklerini ve yüksek fiyatla spot alımların önlenmesinde görüş birliğine vardıklarını hatırlatarak «Ancak bazı Avrupa ülkeleri petrol üreticileriyle özel anlaşmalara girmeye çabalıyorlar» dedi.

Bilindiği gibi AET ülkeleri petrol konusunda OPEC ile yeni ticari anlaşmalar yapmak istiyor. Gözlemciler, petrol dışalımına sınırlama koymayı, ABD Kongre Komisyonu'nun da reddettiğini hatırlatarak Batılı ülkelerin Tokyo toplantısı kararlarının uygulamaya koyamadıklarını belirtiyor. Bu durumda, AET ülkelerinin OPEC ile anlaşma yapmalarını kendi çıkarlarına zararlı bulan ABD'nin, bu gibi girişimlere karşı çıktığı belirtiliyor.

Arafat, Brejnev'e gönderdiği mesajda Ekim Devrimi'nin yıldönümünü kutladı

"Filistin Halkı Sovyetler Birliği'nin onurlu desteğini unutmayacaktır,,

Filistin Haber Ajansı (WAFA) — Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Arafat SBKP Genel Sekreteri ve Sovyetler Birliği Yüksek Prezidyum Başkanı Brejnev'e gönderdiği mesajda Ekim Devrimi'nin 62. yıldönümünü kutladı Arafat, mesajında özetle şunları söyledi:

«Emperyalizmin, siyonizmin ve gerici güçlerin Filistin devrimini ve halkını bölmeye çalıştıkları bir dönemde, halkımız bağımsızlık ve varolma yolunda yürüttüğü savaşımda dostumuz Sovyetler Birliği'nin her türlü yardımı garanti eden onurlu dayanışma ve desteğini unutmayacaktır. Emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı haklarımızı almak için yürüttüğümüz savaşımın her zaman Sovyetler Birliği tarafından destekleneceğine güveniyoruz.»

HONDURAS'DAN NİKARAGUA'YA GİRMEK İSTEYEN BİR GRUP KARŞI DEVRİMCİ SANDİNİSTA BİRLİKLERİNCE ÖLDÜRÜLDÜ

Managua — Nikaragua İçişleri Bakanı Tomas Borge, devrik diktatör Somoza'ya bağlı eski ulusal muhafızlardan 60 kişinin Nikaragua'ya girmek istediğini, ancak Sandinista birlikleri tarafından yokedildiklerini söyledi. Borge açıklamasında ayrıntıya girmeksizin olayda Managua'daki Honduras Askeri Ataşesi'nin parmağı bulunduğunu belirtti, ancak bunun Honduras hükümetini sorumlu tutmayacağını açıkladı.

Borge konuşmasına, «Olası bir yılbaşı hareketine karşı hazırlıklıyız, saldırganlara gereken dersi vereceğiz» dedi.

Nikaragua devrimci yönetimi ile gerici Honduras yönetimi arasındaki gerginlik Nikaragua'nın hava sahasının Honduras tarafından ihlalinin açıklanmasından sonra giderek artmıştı.

Mısır'ın İsrail'e petrol sağlamasını öngören anlaşma imzalandı

Kudüs, (ANKA) — Mısır'ın İsrail'e iki yıl süreyle hem petrol sağlamasını öngören bir anlaşmanın iki ülke yetkilileri arasında imzalandığı bildiriliyor.

İsrail radyosunun bu konudaki haberinde Mısır'ın İsrail'e satacağı petrole birinci yıl varil başına 26 ila 28 dolar arasında değişen bir fiyat uygulayacağı, ikinci yıl ise fiyatın spot piyasası fiyatına eşit olacağı belirtildi.

Mısır'ın 25 Kasım'da Mısır'a devredilen Sina'daki petrol bölgesinden yılda iki milyon varil petrol sağlayacağı belirtildi. Bu petrolün İsrail'in yıllık tüketiminin dörtte birini oluşturduğu ifade edildi.

ABD'de bir nükleer reaktörde daha radyo aktif sızıntısı başladı

Los Angeles, (A.A.) — Kalabalık bir bölge olan San Fernando vadisinin kuzeyinde 20 yıl önce kurulan bir nükleer reaktörde kuruluş yıllarında meydana gelen kazanın ardından, radyoaktif gazların yavaş yavaş havaya sızdığı yetkililerce açıklandı. Sızıntının halkın hayatını tehlikeye düşürebileceği konusunda henüz herhangi bir belirtiye rastlanmadığı duyuruldu.

374 yıllık İngiltere parlamentosu yakılmak istendi

Londra, (A.A.) — 374 yıllık İngiltere parlamentosunun bir kişi tarafından yakılmak istendiği açıklandı.

Avam ve Lordlar Kamarası ile parlamentonun diğer bir bölümünde çıkan yangın fazla büyümeden güvenlik kuvvetleri tarafından görüldü ve söndürüldü.

Yangını çıkaran kişi yakalandı.

DIŞ POLİTİKA
HÜSEYİN BAŞ

Ku Klux Klan

ABD'nin Kuzey Karolina eyaletinin Greensborg kentinde ırkçı Ku Klux Klan örgütünün yeniden kurulmasını protesto eden göstericilere açılan ateş sonunda dört kişinin ölmesi, on kişinin de yaralanması tüm dikkatleri geçmişteki korkunç cinayet ve işkenceleriyle haklı bir ün yapan bu gizli örgütün üzerine çekmiş bulunmaktadır. Gözlemciler ırkçı örgütün özellikle son 18 aydan bu yana tedhiş eylemlerini yoğunlaştırdığını belirtmektedirler. Yine çok sayıda gözlemci, Greensborg olayını 1966'larda Decatur, Alabama, Missisipi ve Selma yörelerini kasıp kavuran ırkçı ve şoven tedhiş hareketlerine benzetmektedirler. Haber ajanslarının bildirdiğine göre, Medeni Haklar Hareketi liderlerinden Joseph Lowery, Ku Klux Klan örgütünün giriştiği tedhiş eylemlerinin büyük bir hızla arttığını belirterek Başkan Jimmy Carter'ın bu konuda derhal harekete geçmesi gerektiğini öne sürmüştür. Lowery'e göre «ırkçı Ku Klux Klan'ın eylemleri Amerikan toplumunu ciddi bir biçimde tehdit etmektedir. Bu yüzden sorunun en yüksek düzeyde ele alınması gerekmektedir.

Medeni Haklar Hareketinin bir başka lideri Steve Suitts ise bu konuda doğrudan yönetimi suçlamış «resmi makamlar son iki aydır Ku Klux Klan'a karşı son derece gevşek davranmaktadırlar. Bundan güç alan örgüt eylemlerini yoğunlaştırıyor» demiştir. Bu arada, bazı çevreler Greensborg katliamını Amerikan nazilerinin gerçekleştirdiğini ileri sürmektedirler.

Tarihi sayısız cinayetlerle dolu Ku Klux Klan (ya da (Klu Klux Klan) Amerikan iç savaşından sonra Güney'de zencilerin yurttaş sayılmalarına karşı direnen büyük sermayeye bağlı bağnaz kesim tarafından kurulmuştur. Önce Tennessee'nin Pulaski kentinde bir klüp olarak faaliyete geçen örgüt, esas hüviyetine ilk kez aynı eyaletin Nashville kentinde 1867'de sahip olmuştur. Örgütün ilk Başkanı (Büyük Ejder) general Forrest'tir. Örgütün amacı çeşitli yollardan korku salarak zencilerin oy kullanmalarını engellemekti. Maske ya kukuleta gibi özel giysiler ve merasimler de bu amaca yönelikti. Yerel «dans»lar halinde örgütlenen topluluk, kısa sürede hemen tüm eyaletlerde örgütlenerek 550.000 üyeye ulaştı. Ne var ki cinayet ve işkenceleri artık hoşgörüyle karşılanmayacak düzeye gelince, önce Tennessee'de, sonra da Federal iktidar tarafından tüm ülkede yasaklandı (1877).

1915'de Atlanta'da, eski metodist papaz William Joseph Simmons tarafından yeniden hortlatıldı. Zenci düşmanlığı yanısıra, yahudi düşmanlığı, antikatolisizm ve yabancı düşmanlığı yapan ultra milliyetçi örgütün üye sayısı 1922'de bir milyona ulaştı. 1922'de Yüksek Mahkeme gizli örgütlerin tümünü yasaklayan yasa uyarınca, Ku Klux Klan'ı da yasakladı.

1924 yılında üye sayısı 4 milyona ulaşan Ku Klux Klan'ın ünlü katliamları arasında 1917'de East Saint-Louis'de düzenlediği ırkçı komplo var. Klan, bu ırkçı komploda çoğu zenci olan 47 kişinin ölümüne yol açmıştır. 1919'da Washington'da patlak veren gösterilerdeki kurbanlarının sayısı ise altıdır. Aynı yıl Chicago'da patlak veren ve üç gün süren ırkçı gösterilerde 36 zenci yaşamlarını yitirmiştir. New York, Nebraska ve çok sayıda Güney kentinde de Klan ırkçı katliamlar düzenlemiştir.

Greensborg katliamı ile yeniden hortlayan Ku Klux Klan, gerçekte Amerikan toplum düzeninden kaynaklanmaktadır. Yüksek mahkemenin yasaklamaları Klan'ın gizli eylemlerini engelleyememiştir. Çünkü Klan'ın ardında Amerikan emperyalizminin karanlık güçleri vardır. Zenci düşmanlığı, yabancı düşmanlığı, yahudi düşmanlığı, sosyalizm düşmanlığı ve katolik düşmanlığına dayanan bu hoşgörüsüz ve bağnaz örgüt, tüm bu nitelikleriyle Amerikan hakim sınıflarının istemlerini yansıtan onun, açıkça uygulayamadığı kapitalist yasaları uygulayan kanlı elidir. Irkçı örgütün ülkede işsizliğin had düzeylere ulaştığı enflasyonun, hayat pahalılığının dayanılmaz ölçülere vardığı, yeni silahlanma girişimlerinin tezgahlandığı bir sırada hortlamasını, tüm bu nedenlerle rastlantı, saymak mümkün değildir.

İnsan Hakları savunuculuğuna hevesienen Jimmy Carter, Ku Klux Klan denilen ilkel canavarın kanlı pençesinden önce kendi insanlarını kurtarmalıdır.

ABD, KÜBA'YA KARŞI KIŞKIRTMALARINI SÜRDÜRÜYOR

Washington (A.A.) — Pentagon, Küba'nın doğusunda bulunan Amerikan askeri üssü Guantanamo'da yapılmakta olan manevralara katılmak üzere, ABD Hava Kuvvetleri'ne bağlı 6 «A-10» avcı uçağının gönderildiğini açıkladı.

Kara birliklerini desteklemek amacıyla geliştirilen «A-10» avcı uçaklarının geçen aydan beri adada bulunan deniz birlikleri ve «A-4» avcı bombardıman uçakları ile birlikte yapılan «çıkartma denemesi»ne katılacakları bildirildi.

Hatırlanacağı gibi, Havana'da yapılan Bağlantısız Ülkeler Doruğu sırasında, Küba'da Sovyet askerlerinin bulunduğu yolundaki iddialarını ileri sürmüş ve bu iddialarını, Küba'ya karşı bir kışkırtma ve tehdit malzemesi olarak kullanmaya çalışmıştı. Daha sonra bundan sonuç alamayan ABD, Karaib Denizi'nde geniş kapsamlı askeri manevralara başladı.

● ÜLKENİN İKİ BÜYÜK SENDİKASI BİRKAÇ HAFTA ÖNCE BİRLEŞEREK CUTA ADLI SENDİKAYI KURDULAR. ARJANTİN CUNTASI BU OLAYIN HEMEN ARDINDAN SENDİKALARIN POLİTİKAYLA UĞRAŞMALARINI YASAKLAYAN BİR KANUN ÇIKARDI.

● 1976 MART'INDAN BUYANA ÜLKEDE GREVİN YASAKLANMIŞ OLMASINA KARŞIN SON GÜNLERDE ÜCRET ARTIŞI İSTEMİ İLE İŞÇİLERİN BİR ÇOK GREVE GİTTİKLERİ, İŞ YAVAŞLATMA VE İŞ BIRAKMA EYLEMLERİNİ BAŞARI İLE SÜRDÜRDÜKLERİ BİLDİRİLİYOR.

Arjantin'de sınıf savaşımı kızışıyor

● Buenos Aires işçileri yemek molasında. Hükümet enflasyonun yükünü taşımak istemeyen işçilerin savaşımını kanunlarla durdurmaya çalışıyor

Arjantin'de işçilerin, emekçilerin, hükümetin ekonomi politikasına karşı yürüttükleri savaşım yükseliyor. Geçtiğimiz günlerde iş bırakma, iş yavaşlatma ve diğer eylemler yoğunluk kazandı. İşçilerle işverenler arasında yürütülen savaşım kızıştı. Tüm grevler, iş yavaşlatma, iş bırakma eylemlerinde tek bir talep var: ücretlerin yükseltilmesi.

Ekim ayı ortalarında tekstil endüstresinde, çelik işletmelerinde, TV istasyonlarında mahkeme ve diğer devlet kuruluşlarında onlarca grev yapıldı. İşverenler birçok işçinin işine son vererek ya da lokavt uygulayarak grevleri kırmaya çalıştılar. Ama bu girişimler sonuçsuz kaldı, yangına körükle gitmekten öte bir işe yaramadı.

İşçi liderleri önümüzdeki günlerde grevlerin daha da yaygınlaşmasının beklendiğini, çünkü işsizliğin ve ekonomik çöküşün hükümetin uyguladığı ekonomi politikasıyla sona ermesine olanak olmadığını belirtiyorlar. Ekonomi Bakanlığı danışmanı Luis Garcia Martinez'de hükümetin «enflasyona karşı yürüttüğü savaşı» kaybettiğini kabul ediyor. Garcia'ya göre enflasyonu önlemek için dışalım ürünlerini fiyatlarını düşürmeleri gerekiyor, böylelikle dışarıdan alınan ürünler yerli ürünlerin fiyatları ile rekabete girecek ve fiyatların düşmesini sağlayacakmış. Fakat kendisi bile bu politikanın «yerli üretimi düşüreceğini ve işsizliğin artmasına neden» olacağını belirtiyor. Arjantin askeri yönetimi ve hükümeti iç çelişkilerin yanısıra ağır ekonomik koşullar altında da geriliyorlar.

Ocak ve Eylül ayları arasında fiyatlar yüzde 109 yükseldi, son bir yıl içindeki artış ise yüzde 172 Arjantin üç yıldır dünyanın en yüksek enflasyon oranına sahip ülkesi.

Ekonomi Bakanı Martinez işçilerin, işverenlerin, politikacıların ve partilerin yoğun saldırısı ile karşı karşıya bulunuyor. Fakat hükümet politika değişiminin söz konusu olmadığını, ancak bazı «düzenlemelere» gidilebileceğini açıkladı.

Bir kaç hafta önce ülkenin iki büyük işçi sendikası CUTA adı altında birleştiler. Informa gazetesinin verdiği bir habere göre CUTA'nın kurulması ile birlikte işçi sınıfının ekonomik kazanımlarında da büyük bir artış kaydedildi. 1976 yılının Mart ayından bu yana ülkede grevlerin yasak olmasına karşın Arjantin basınında işçilerin savaşımı ile ilgili haberler yoğunluk kazanmaya başladı.

İşçilerin örgütlü sendikal muhalefetinin yükselmesi üzerine Askeri yönetimin başı General Videla sendikaların politik savaşımını yasaklayan bir kanun çıkardı. İşçi sendikaların etkinliklerinin tümünün yasaklanması için çalışmalar yapılıyor. Zaten CUTA bugüne kadar resmi olarak tanınmadı. İşçi liderleri, politikacıların çoğunluğu Videla'nın hazırladığı yeni kanunlara karşı çıkıyorlar.

Peroncu Parti tarafından yapılan açıklamada «işçi hareketine yapılan seri halinde saldırılara tanık oluyoruz; çıkarılan yeni kanunlarla tarih yarım yüzyıl geriye çevrilmeye çalışılıyor» deniyor.

Arjantin'de sınıf savaşımının önümüzdeki günlerde daha da kızışması bekleniyor. İşçi sınıfı sendikal haklarını korumak, politik savaşımını güçlendirmek için savaşımını yükseltecek.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

Amerikan emperyalizminin propogandasını yapan "Avcı" filmini protesto ediyoruz

Sinemalarda Amerikan emperyalizminin propogandasını yapan, ABD'nin Vietnam'a karşı giriştiği insanlık dışı saldırıyı gözardı edip Vietnam insanını barbarmış gibi gösteren bu yüz kızartıcı filmi protesto ediyoruz. Yapıldığı ülke olan ABD'de de Jane Fonda, Angela Davis gibi ilerici sanatçı ve düşünürlerin yoğun tepkilerine neden olan bu filme karşı sessiz kalınamaz. Bu konuda ülkemizin ilerici güçleri ve devrimcileri gereken duyarlılığı göstermelidir. İşçi sınıfımızın yiğit evladı Nazım Hikmet'in henüz Türkiye'de iken, yine bu türden bir film için yazdığı yazıyı, çoğunun sorumluluğunu yüklenmiş bir sanatçıya örnek olarak sizlere sunuyoruz.

Bu kepazelik tekrar edilmemeli

● Nazım HİKMET

Dün gece bir sinemaya gittim. Bir film oynuyor. Alakadarlar ismini merak ederlerse söyleyebilirim.

Bu film nasıl oluyor da Türkiye'de gösterilebiliyor.

İstilacı bir emperyalizme karşı memleketini müdafaa eden bir millet, adi eşkiyalar ve çapulcular haline sokulmuş. Emperyalizmin uşakları kahraman olmuşlar.

Film öyle tertip edilmiş ki, seyirci zorla istilacılarla beraber oluyor ve onların zaferini alkışlamağa mecbur ediliyor.

Türkiye'nin en büyük hususiyetlerinden birisi de, vaktiyle antiemperyalist kavgaya girişmiş olmasıdır. Milli Kurtuluş hareketi, bir bakımdan antiemperyalist bir kavgadır.

Böyle bir kavganın hatıraları hâlâ taptazeyken, emperyalist istilanın bütün acılarını çekmiş bir şehirde nasıl olur da emperyalizmin methiyesini yapan böyle bir kepazelik gösterilir.

Bu filme, ki bunun gibileri çoktur, kim müsade etmiş. Memleketlerini kurtarmak için ölenlerin üstünde yükselen emperyalist bandırasını alkışlamağa biz nasıl zorlanabiliriz?

Bu kepazelik bir daha tekrar etmemeli. Türkiye seyircileri aşk, kıskançlık dalavereleriyle, sinema yıldızlarının baldır ve bacaklarıyla emperyalizmi alkışlamağa teşvik edilmemelidir.

SİNEMA

Hollywood saldırıyor...

● Y. BOZ

Genel olarak, düzenle bütünleşmiş sanatlar, toplumların politik ve ekonomik açıdan en güçlü oldukları dönemlerde doruk noktalarına ulaşır. Ancak, tarihte bu kurala uymayan durumlara da rastlamak mümkün. Örneğin, İspanya ve Hollanda'da sanatsal yeniden-doğuş, biriktirilmiş zenginliklerin hızla tüketildiği gerileme yıllarına denk düştü. Çoğunlukla da bu kuralı Amerikan Hollywood sineması bozdu. Hollywood'un tarihi incelendiğinde, Amerikan sinemasının en büyük patlamalarını, kapitalist dünyanın en bunalımlı günlerinde gerçekleştirdiği görülür.

a) T. İnce, D. Griffith, C. Chaplin, vb. büyük ustaları ortaya çıkaran, Amerikan sessiz sinemasının «altın çağı», Birinci Dünya Savaşı'nın koptuğu 1914 yılında başladı. b) 1929 ekonomik bunalımının ardından (1926-27 yıllarında), 1912'den beri teknik sorunları tamamıyla çözülmüş olan sesli film üretimine geçildi. Tüketimi artırmak amacıyla, söz konusu bunalımın sürdüğü 1931-36 yıllarında, günümüzde bile rastlanmayan yetkinlikte «korku filmi» dizileri yapıldı. c) Orson Welles'in «Yurttaş Kane» (1941) filmiyle simgeleşen, klasik Hollywood sinemasının öz ve biçim yönlerinden yenileşme hareketi, İkinci Dünya Savaşı sırasında gelişti. d) Son olarak, 1974 yılında patlayan ve günden güne keskinleşen ekonomik bunalımla birlikte, modern Hollywood sineması giderek gelişen bir atılım yaptı.

Yukarıda kısaca özetlediğimiz bu gelişmeler açıkça şunu gösteriyor: Gerileme aşamasında bulunan tekelci kapitalizm, uzlaşmaz çelişkileri nedeniyle düştüğü dönemsel bunalım dönemlerinde; dikkatleri başka yönlere çekmek, çelişkilerini örtbas etmek, gerçekleri yarattığı gerçeğe benzer görünümler aracılığıyla gizlemek, kafaları bulandırmak ve sorsalan büyüleyici etkisini güçlendirmek için, en etkin propaganda araçlarından biri olan sinemadan yararlanma çabalarını yoğunlaştırıyor.

Özellikle 1978/79 yıllarında Hollywood sinemasının dünya çapında ideolojik bir saldırıya geçtiği kesin. Ismarlama ödüller, yoğun reklam kampanyaları ve çeşitli yan etkinliklerle beslenen bu saldırı ülkemize dek yayıldı. Son zamanlarda dış ödeme güçlüğü zayıf Türkiye'ye yalnız ucuz ve eski filmler veren Amerikan şirketleri —kimbilir ne gibi ödeme kolaylıkları tanıyarak— en son üstün-yapımlarıyla beyaz perdelere sökün ettiler.

Bu günlerde sözünü ettiğimiz çok yönlü seferberliğin bir ürünü olan 5 Oscar'lı «Avcı» (Deer Hunter) filmi, seyircilere Bayram hediyesi olarak sunuluyor. Bir dizi garip rastlantılar üzerine kurulu ve Fransa, ABD ve Çin saldırganlarını püskürten yiğit Vietnam halkını kana susamış bir hayvan sürüsü gibi gösteren bu ırkçı film, kısmen de olsa amacına ulaşıyor. Milyonlarca dolar harcanarak Hollywood'un uzman kadrolarınca düzenlenen ustalıklı mizansenleri, sürükleyici gerilimi, etkileyici görüntüleri, dramatik müziği, gerçeklik izlenimi uyandıran çekim ve kurgu tekniği, hümanist yanları, kaçınılmaz olarak yarattığı savaş karşıtı iklimi ve izleyici kahramanlarla özdeşleşmeye iten yapısıyla «Avcı» çekimi bilinçsiz seyircilere saldırgan Amerikan askerlerini alkışlatmak başarısını gösteriyor. Yanısıra, liberal bir sanat dergisinde: «Her savaşta, her yönüyle bu tür kötülükler olur. Ayrıca, sosyalist yönetimin tüm Vietnam'a egemen olmasından sonra ortaya çıkan göçmen sorunu ve Kamboçya'ya yürütülen saldırı sosyalist Vietnam'ın pek de melek olmadığını açıkça göstermedi mi?» gibi gerçek dışı yazıların çıkmasına neden oluyor.

Ne var ki, tekelci kapitalizmin artan bunalımı karşısında, burjuva propagandasının tümü gibi, Hollywood sineması da her gün biraz daha yitiriyor. Sürekli olarak başvurduğu yollar sahtekârlık ve karalamadır. Yoksun tarihinden tekerleker yalanlandıkça, gözbağcı tutumu ortaya çıktıkça, kullandığı biçim ve yöntemleri değiştirmesine karşın ilerici gelişmeyi eskisi gibi frenleyemiyor. Kimi seyircilerin, «nerede o eski Amerikan filmleri» sözleri, Hollywood sinemasının açmazını ve karanlık sonunu dile getiriyor.

(Vietnam konusunda ayrıntılı bilgi edinmek isteyen okurlar, «Barış ve Sosyalizm Sorunları» dergisinin Mart ve Nisan 1979 sayılarında çıkan yazılara bakabilir).

TYS, Livaneli'nin parçalarının TRT Denetleme Kurulu tarafından geri çevrilmesini kınadı

İstanbul, (Politika) — Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Sekreteri Ataol Behramoğlu tarafından basına yapılan açıklamada ünlü müzik sanatçısı Zülfü Livaneli'nin bazı parçalarının TRT Denetim Kurulunca geri çevrilmesi kınandı. Behramoğlu, açıklamasında «TRT'de çalınması engellenen bu parçaların Nazım Hikmet ve başka çağdaş ozanların şiirlerinden oluşturulmuş olması ayrıca düşündürücüdür» dedi.

Behramoğlu, TYS adına yaptığı açıklamada şunları belirtti:

«Zülfü Livaneli, kişisel beğeni ölçülerimiz ve sanat anlayışımız ne olursa olsun, değerini ülke içinde ve ülke dışında kanıtlamış bir sanatçımızdır. TRT Denetleme Kurulunun böyle bir karara varırken daha özenli olması beklenirdi.

YAYIN DÜNYASI

Halk, Sosyalizm Kültür ve Edebiyat

● *ASIM BEZİRCİ / SANAT EMEĞİ YAYINLARI / HAZİRAN 1979*

● Cavit TUNCER

YAZAR, eleştirmen, araştırmacı ve çevirmen Asım Bezirci, bu son kitabıyla ilgili soruları yanıtlarken, «yeni bir eleştiri kuram ve yöntemi oluşturmak» çabası içinde olduğunu belirtiyor. Nurullah Ataç'ın başını çektiği öznel/izlenimsel eleştiri tutumuna karşı nesnel/bilimsel bir eleştiri anlayışı getirmek amacı güttüğünü söylüyor. Bu anlayış, Marksçı estetik ve dünya görüşüne ters düşen edebiyat akımları, ürünleri ve yazarlarıyla savaşmakta ifadesini buluyor. İşte bu anlayıştır ki, Bezirci'nin sanat ve edebiyat sorunlarına ilişkin tutumunda yeni bir yaklaşım benimsemesine de yol açıyor.

«YILLARCA ben, kitlelerden çok aydınlar için yazmışım! 1957'lerden beri dergilerde, kitaplarda çoğunlukla sayılı edebiyat-sever aydınları ilgilendiren konuları, genellikle onların anlayabileceği bir biçimde kaleme almışım. Gerçi sözü edilen konuları bilimsel sosyalizmin ışığı altında aydınlatmaya; edebiyat alanındaki biçimci, bireyci, gerici davranışlar ile sapmaları, yanılgıları eleştirmeye; elimden geldiğince açık, yalın, duru bir anlatım kurmaya çalışmışım. Fakat yazdıklarımı işçiler de yeterince anlar mı, sever mi, önemser mi? Diye kaygılanmamışım...» Asım Bezirci, bu kitabındaki yazılarından birinde kendini yenilemeye duyduğu gereksinimi böyle dile getiriyor (Halk İçin Yazmak, s. 12)

«HALK, Sosyalizm, Kültür ve Edebiyat» adıyla yayınladığı kitabını okudukça, Bezirci'nin, gerçekten daha çok işçilerin ve emekçilerin anlayabileceği bir dille kültür, sanat ve edebiyat sorunlarına eğildiğini görüyoruz. Yazar, işçi sınıfına seslenebilmeyi, kalemini işçi sınıfının davasına adamayı içtenlikle benimsemiş.

KİTAP altı bölümden oluşuyor: Halkla Bütünleşme, Edebiyat ve Eğitim, Kültür ve Sınıflar, Şairler-Yazarlar, Yayınlar, Sorunlar-Gerçekler. Kitapta, çoğu 1977-79 döneminde Politika gazetesinde ve Sanat Emeği dergisinde yayınlanmış olan yazılar bir araya getirilmiş. Konular, yazarın okurlara ulaştırmak istediği mesaj doğrultusunda sistemli bir sıra izliyor ve aralarında bir bütün oluşturuyor. Bazı önemli noktaların iyice özümsenmesini sağlamak amacıyla olsa gerek, biraz fazlaca rastladığımız tekrarlar da, kitabın düzenine ve amacına ters düşmüyor. Bunlar, belki entellektüel bir sanat-sever okur için sıkıcı da olabilir. Ancak, seslendiği kitlede bu yazıların ilgiyle okunacağına ve yararlı olacağına kuşku yok.

SANATIN ve edebiyatın bireyi nasıl geliştirip değiştirebileceği, onun düşünce dünyasını zenginleştireceği, ona sürekli olarak kendini yenileme, aşma olanağı sağlayabileceği ve dolayısıyla kitleleri kucaklayan canlı bir sanat faaliyetinin devrimci toplumsal dönüşümleri olgunlaştırabileceği üzerinde önemle duran yazar, sanatın ve edebiyatın halka götürülmesinde yetersiz kalındığından, bu alandaki çalışmaların ikinci plana itildiğinden yakınıyor. Bu yakınmadaki haklılık payına katılmamak elde değil.

«ÖLÜ, yaşlı ya da genç ayırımı yapmaksızın önemine, değerine inandığı ya da eleştirmek gereğini duyduğu yazarları «inceleme»yi başlıca amaçlarından biri olarak gösteren Bezirci, bu alanda gerçekten yararlı saygı değer çalışmalarda bulundu ve değerli ürünler verdi. Yazarın Türkçeyi kullanmaktaki titizliği, yalın ve gösterişe kaçmayan bir anlatım yolu seçmesi de gözlerden kaçmıyor.

"Kamboçya'da çocukların öldüğünü gördüm...,,

● DÜNYA BARIŞ VE İLERLEME GÜÇLERİNİN ETKİN SAVAŞIMI VE DAYANIŞMASI KAMBOÇYA'YA YARDIM KONUSUNUN HAYATA GEÇİRİLEBİLMESİNDE VE DÜNYA KAMUOYUNUN DİKKATİNİN KAMBOÇYA DRAMI'NA DÖNMESİNDE BAŞLICA ETKEN OLDU,

-2-

Ülkenin bugün içinde bulunduğu korkunç durumu kavrayabilmek için Pol-Pot rejiminin ne olduğunu tanımak gerek. Battambang yolu üzerinde Pol-Pot'un çalışma kamplarından kaçmış bir mühendisle karısına ve iki çocuğuna rasladım. «Yine de şansım varmış. Dokuz çocuğumdan ikisi hâlâ yaşıyor. Diğerleri birer birer açlıktan öldü. Mühendis olduğumu hep sakladım. Yoksa beni de yaşatmazlardı. Karım ve ben ayrı ayrı pirinç tarlalarında çalışıyorduk. Birbirimizi ancak ayda iki kere görebilirdik. Biz de yarı aç yarı toktuk» *diye anlatıyordu Pol-Pot döneminde, çalışma kamplarında çektiklerini.*

Çevirmenim bir komünistti. Tıp eğitimini Avrupa'da bitirince, 1975'de heyecanla ülkesine dönmüştü. Daha Pnom Pen Havaalanı'na indiğinde, uçaktaki Çin'li teknisyenler büyük saygı ile karşılanırken, kendisi ve diğer Kamboçyalılar hemen yakalanıp çalışma kamplarına götürülmüşler. Hayatını, «işçi» olduğunu söyleyerek kurtarmış ve kurtuluşa kadar hergün insan pisliklerini koca bir çukura doldurma sonra da bunları toprakla karıştırma işini yapmış.

Pol-Pot rejimi altında, ülkenin dört bir yanında hapishaneler vardı ve buralarda sistemli şekilde işkence uygulanıyordu. Pol - Pot yetişkinlere güvenemez olduğundan işkenceleri, oniiç - ondört yaşında özel olarak yetiştirilmiş gencecik çocuklara uygulattırıyordu. Bu çocukların kendilerine nasıl işkence yaptıklarını anlatan bir eski tutukluyla konuştum. Bu işkenceci çocukların şimdi ne olduklarını sordum. Yeniden eğitildiklerini ve acı geçmişlerinin unutturulmasına çalışılan bir özel kampta olduklarını öğrendim. Bir yetkili «Öylesine acı çektik ki, şimdi onlara bile acı çektiremeyiz, şefkatle yeniden eğitmeye, onları topluma kazanmaya çalışıyoruz. Suçlu olan onlar değildi»... *dedi.*

● **AKIL ALMAZ VAHŞET**

Fransız kökenli bir kadına rasladım. Şunları anlattı: «Bulunduğum kamptan hergün birkaç erkek ormanlara doğru götürülüyor, bir daha da dönmüyorlardı. Bir gün herşeyi göze alarak onları izledim. Ve dehşet içinde şunları gördüm: Erkekleri ağaçlara teker teker çarmıha gerer gibi bağlıyorlar, sonra ciğerlerini sökmek için canlı canlı karınlarını deşiyorlardı. Hemen oracıkta yakılan bir ateşte pişiriliyordu bu ciğerler. Orada, seyrederken kendimden geçmişim.»

Sihanuk'un bir yakını olan Prenses Lola, on iki yaşındaki kızının, babasını bırakmak istemediği için, babasının gözleri önünde nasıl öldürüldüğünü anlattı.

● Kamboçya'da şimdi halk, açlığı yenebilmek için çalışıyor. İşte Kurtuluş'tan sonra ilk hasat...

Kmer Halkı ile dayanışmayı unutmayalım!

Anlatılanlar inanılmaz şeylerdi, ama izleri kanıtları heryerde gözle görülebiliyordu. Nasılsa sağ kalabilmiş bir eczacı, Pol-Pot rejimi altında inanılmaz bir «tıp dersi»ni aktardı. Tüm aydınlar gibi ülkedeki tüm hekimleri de öldürmüşlerdi. Köylülerden hekim yetiştirme işine girişilmişti. Ders için, pirinç tarlalarında çalışan, görünüşte sağlam erkekler getirilip masaların üzerine bağlanıyor; tıp dersi veren Pol-Pot'cular, bunların karınlarını canlı canlı açıyor ve çeşitli organların nasıl çalıştığını gösteriyorlardı. Bu iş, «insan kobaylar» *son nefeslerini verene kadar sürüyordu...»*

Françoise Vandermeersch adlı Rahibe'nin Kamboçya'da gördükleri, duydukları belgeledikleri böyle sürüp gidiyor. «*Bütün bunlar niçin*» diye soruyor tanık ve şu sonuca varıyor:

«Bugün Pol - Pot'un üç aşamalı bir plan kurduğu biliniyor. Aydınların ortadan kaldırılması, kentlilerin ortadan kaldırılması ve tüm okur yazarların ortadan kaldırılması.. Tanrıya şükür planın son aşamasından önce Pol - Pot devrildi. Pol - Pot ne yapmak istiyordu? Belki de hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz. Pol-Pot'la iki kez görüşmüş olan Vietnam'ın Kamboçya Büyükelçisi'nin aktardığına göre, Kamboçya'yı Kmer İmparatorları dönemindeki büyüklüğüne ve gücüne kavuşturma hayalleri peşindeydi. Bunun için de kaynaklara, geçmişe, tarım toplumuna dönmek istiyordu. Bir keresinde şöyle demişti: Şu sekiz milyonluk nüfus iki milyona inerse, ancak o zaman istediğim ülkeyi kurabilirim...»

İşte, bugün ABD'nin, Birleşmiş Milletlerde onun peşinden giden uydularının ve Çin'in destekledikleri Pol-Pot yönetimi buydu. Hem de «*tarafsız*» gözlemcilerin ağzından..

● **BİR BAŞKA TANIK ANLATIYOR**

Evet. Kamboçya gerçeğini görmek için komünist olmak gerekmiyor. Bir başka din adamı, Peder Buannic de Vietnam Katolik Kilisesi'nin davetlisi olarak Kamboçya'ya gitti. «*Gördüğümü anlatıyorum*» diyor ve şunları söylüyor:

«Bunca cinayete karşılık, Kurtuluş'tan sonra hiç kimseye ölüm cezası verilmedi, kimse işkence görmedi. Eski rejimin artıkları, şimdi yeniden eğitim kamplarındalar. Bu kampları da gezdim. İnsanca davranışları yerinde gördüm. Bunların bir bölümü yepyeni insanlar olarak yeni topluma kazanılabilecek.

Başkent Pnom Pen artık hayalet kent değil; yavaş yavaş yeniden örgütleniyor. Terkedilmiş kente geri dönen nüfus daha şimdiden 60 bini buldu. Vietnamlıların Kamboçya'nın yeniden kuruluşunda büyük yardımları olduğunu gördüm. Üç elektrik santralinden ikisi çalışmaya başladı bile. İlaç imalathaneleri acil olarak üretime sokuldu. Hastahaneler yeniden açılıyor. Henüz herşey emekleme döneminde, ama hızla gelişiyor.

Pnom Pen dışında işlerin daha kötü olduğu bir gerçek. Kentin 60 km. uzağında gerçek bir drama tanık oldum. Kişi başına, 10 günde ancak 1 kg. pirinç verilebiliyor. İnsanlar aç. Bana bir iki okul gezdirdiler. Tebeşir ve kara tahta bile yok. Yine de büyük bir özveriyle ders yapılmaya çalışılıyor ve gün be gün yol alınıyor.

Bir köyde, açlıktan bağıran, ağlayan insanlar gördüm. Eteklerime yapıştılar. İnanılmaz, anlatılmaz bir acıydı. Köy sorumlusu, elinde daha fazla pirinç olmadığını, uzaktaki pirinci getirmek içinse yol ve ulaşım aracı bulunmadığını, bazen kağnı ile pirinç almaya gittiğini, bunun bir hafta sürdüğünü ve dönüşte insanların açlıktan ölmüş bulduğunu ağlayarak anlattı.

Evet. Bütün bunları gördüm Kamboçya'da. Eğer acil yardım gönderilmezse, bu halkın açlıktan öleceğini gördüm. Ama bu sefaletin ortasında, birşeylerin yavaş yavaş yeşerdiğini de gördüm. Herşeyini yitirmiş insanlar, çoluk çocuklarıyla yeniden savaşıma hazırlar. «Yine savaşacağız, halkımız için, kendimiz için, çocuklarımız için yaşam savaşı vereceğiz» *diyorlar. Bir öğretmen kadın gördüm.* «Herşeyimi, tüm yakınlarımı kaybettim, yapayalnızım hayatta» *diyordu. Açtı, halsizdi ve büyük bir cesaretle Pnom Pen'de bir okulda eğitim görevine yeniden başlamıştı.* «Halkıma, sağ kalabilenlere, yeniden hayat vermem gerekiyor» *diyebiliyordu.*

Peder Buannic, bu din adamı şöyle sürdürüyor konuşmasını: «*Ve şimdi, Birleşmiş Milletler'de Kamboçya'nın resmi temsilcisi olarak bu Pol-Pot yönetimini tanıdılar utanmadan. İnsanın çıldırası geliyor. İstedikleri kadar tanısınlar Pol-Pot'u. Kamboçya'da halk* «O bir daha dönemez» *diyor. Pol-Pot'un adını anar anmaz, büyük bir nefret ve kinle* «Onun dönüşünü kabul etmektense, hepimiz ölürüz daha iyi. Pol-Pot ancak cesetlerimize basarak gelebilir» *diyorlar.*

Kamboçya'da elindeki zavallı olanaklarla ne yapılabilirse onu yapmaya çalışan, Vietnam yardımı ve desteği olmasa bu kadarını bile yapamayacak olan bir rejim var şimdi. Görevimiz, elimizdeki tüm olanaklarla bu rejimin, bu halkın yardımına koşmaktır.»

Batı propagandasının çarpıtmaya çalıştığı Kamboçya gerçeği bu işte! Emperyalist ülkeler, bir ülkeyi, bir halkı bu hale getiren bir rejimi, Pol - Pot rejimini desteklemekten utanç bile duymuyorlar. Çağımızın bu en büyük dramı karşısında ağır aksak, göstermelik yardım kararları alırken, bir yandan da Pol-Pot'ların, enin de sonunda Pol-Pot'a arka çıkan Prens Sihanuk'un ülkeye yeniden dönmelerine yardımcı oluyorlar.

Yeni yönetim ise, bu korkunç yıkıntıyı onarmaya; bu umutsuz, bitkin, ölümün eşiğinde insanları hayata kavuşturmaya; herşeyi, sıfırdan başlayarak yeniden kurmaya çalışıyor. Ve bunca yıkıntının ortasında, hâlâ bir umut var. Çünkü insanın ve hayatın olduğu yerde umut hiç sönmez.

Kamboçya'yı, Kmer halkını unutmayalım. Unutmayalım bu dayanışmayı.

— BİTTİ —

tırnak

AYDIN ENGİN

723-604

Başlık sizi yanıltmasın bugün de CHP'den söz edeceğiz. Niye durmadan CHP'den, CHP Kurultay'ından söz ediyoruz. Türkiye'de sosyalistler için birincil sorun CHP mi?

Hayır, elbette hayır! Ama CHP'deki gelişmelerin kısıtlı, sınırlı burjuva demokrasisinin yakın geleceğine önemli etkileri olacak. İşte bu etkiler sosyalistleri yakından ilgilendiriyor.

Dilimizin döndüğü, aklımızın erdiğince bu konuya değinmemizin nedeni bu.

Başlıktaki rakamlardan ilki «Ecevit'in listesi»nin aldığı oyu, ikincisi de «muhalefet listesi»nin aldığı oyu gösteriyor. Bu sayısal veriler üzerinde farklı değerlendirmeler de yapılabilir. Örneğin «muhalefet Listesi»nden Ertuğrul Günay'ın aldığı 641 oy ile «Ecevit'in Listesi»nden Nebil Oktay'ın 663 oyu arasındaki 22 oyluk fark ele alınabilir ve «muhalefet»in gücü, Ecevit'in güçsüzlüğü üstüne daha da pekiştirici yorumlamalar çok da yanlış değil.

Dahası bu sonuçlarla CHP'de bir genel başkanlık sorununun doğduğu, CHP'de iç huzursuzlukların —siz bunu çekişme olarak anlayınız— artacağı üstüne çeşitli kafalardan çeşitli sesler de çıkacak, çıkıyor. Açıkça belirtelim büyük ölçüde de doğru bu görüşler. Gerçekten CHP huzursuz bir döneme giriyor. Şimdi Ecevit'in «disiplin uygulaması» kılıflı tasfiyeci girişimlerine karşı meclis gruplarından gelecek misillemelere tanık olacağız. Parlamentodaki sayısal dengeler yüzünden milletvekili ve senatörlere kıyım satırını indirmekten kaçınması büyük olasılık Ecevit'in. Ama satır, örgüt tabanında sanırsak işleyecek ve hızlı işleyecek.

Ancaaaaak..

(Münasebetsiz kaçmayacağını bilsek yukarıdaki «ancak»ın «a»larını daha da çoğaltırdık. Vurgulamak, iyice vurgulamak istiyoruz çünkü).

Evet, ancaaaaaaaak, «vur abalıya» misali Ecevit'e yüklenirken 604 oyluk «muhalefet» üstüne denecek olan yok mu?

Bugün de bu denecek olanları söyleyip, CHP konusunu hiç olmazsa şimdilik noktalayalım.

• • •

Ecevit'in listesine 604 delege oy vermedi. Bu anlamda, Ecevit'e karşı yöneltilen 604 oyun anlamı üstüne kanıtsız, istihbaratsız çıkarımlar yapmak bizim işimiz değil.

Ancak 604 oy toplayan bir listeyi sunanlar nedir? Ne diyorlar?

Neyi reddediyor ve neyi öneriyorlar?

Koskoca bir kurultay boyunca bu konuda dişe dokunur bir «veri» elde edemedik. Belki Deniz Baykal'ın konuşmasından bir kaç kırık dökük cümle. Haydi bilemediniz, Necdet Uğur'dan ölçülü bir iki demokratik çıkış... Peki gerisi?

Özellikle «sol kanat» diye ortaya çıkanlar. Kendine «sol kanat» adını yakıştırmak belli bir sorumluluğu da üstlenmek demektir. Ortaya böyle çıktınız mı «sağ kanat»a göre temel farklılıklar taşıyan bir «program» önermek zorundasınız. Oysa farklılık taşıyan bir program önerisi yerine, CHP'nin en gerici kanadı ile, Topuz'larla somut işbirliği içine girildi.

Burada «ne yapabilirdik» sorusunun yeri de yoktur, geçerliği de, haklılığı da...

CHP'lilere akıl öğretmek bizim ne haddimiz, ne işimiz, ne de derdimiz. Ama sanırsak eleştirmek hakkımız vardır. Geniş bir kitlenin önüne «sol kanat» diye çıkmak ciddi bir sorumluluktur. CHP'nin anti-faşist, anti-tekel eğilimler, özlemler taşıdığına kesinlikle inandığımız tabanına, kendilerini bir «seçenek» olarak sunanlar, bunu kanıtlamak, somutlamak zorundadırlar.

En küçük bir «kötü niyet» ya da «ön yargı» taşımaksızın tüm Kurultay boyunca, gerek kulisle, gerekse kürsüde bu «kanıtları» gözlemeye çabaladık. Karşımıza çıka çıka konuşma sırasını Ali Topuz'a veren bir «sol kanat» milletvekili, Ferhat Aslantaş çıktı.

Gelin de «insaf» demeyin. Gelin de CHP Kurultay'ında görebildiğimiz kadarıyla «altın» değerinde bir konuşma sırasını, Ali Topuz'a, CHP'nin bu en gerici kanadına teslim eden bir «sol kanat» milletvekilinin ve buna izin veren «sol kanat»ın «solluğu» üstüne ciddi soru işaretleri yüklemeyin.

Seçim yenilgisinin temel nedenlerinin tartışılması, parti politikasının gözden geçirilmesi gündem maddesi olarak güvenceye bağlamış bir Kurultay'ı, bir «bizans çekişmesi»nin arenası haline dönüştürenlere bu fırsatı tanıyan ve gündemin sağladığı olanağı sonuna kadar kullanmayan «sol kanat»ı endişe ile (kuşku ile değil) karşılamamak olası mıdır?

• • •

Gelmiş, geçmiş bitmiş bir Kurultay üzerine pek de öyle üzerimize farz olmayan bu konular üstünde niye duruyoruz?

Duruyoruz çünkü önümüzdeki günlerde hünerbazlıkta CHP'nin tüm kanatlarını dize getirmesiyle ünlü Demirel, hükümeti kuracağı ve daha da önemlisi hükümet'in «olağanüstü durum Hükümeti» diye nitelenen anti-demokratik icraat programını CHP desteğine sunacağı günleri yaşayacağız.

Demirel DGM'lerden başlayacak, dernekleri, sendikaları, sosyalist partileri, gençlik, kadın kuruluşlarını tekelci sermaye adına «hizaya getirecek» bir önlemler paketini uzatacaktır CHP'nin burnuna.

Ecevit'i bilemeyiz ne yapar, ne eyler. Ama «sol kanat»ın «sol»luğunu göreceğiz o günlerde.

Ve o yüzden Kurultay izlenimlerine dayanan endişelerimizi dile getirme gereği duyduk.

Ölüme yol açan olaya tepkiler sürüyor

TAN "Verilen ilaçlar alerji yaparak ölüme yolaçmış olabilir. Ancak üç doktora muayene olması yanlış bir uygulamadır. Sonuca çok üzüldüm"

Reyhan Sert öldü mü, yoksa öldürüldü mü?

AKADEMİ BAŞKANI YAKUP ŞİMŞEK

"Spor akademilerinde okuyan öğrencilerin bu ve buna benzer konularda bir güvenceleri olmadığı açıktır. Daha okula kayıt yaptırırken öğrenciler için sakıncalar başlıyor. Öğrenci ağır bir çalışmaya girdi mi sonucun ne olacağını bilemiyoruz. Çünkü sağlık kurulu raporları baştan savma veriliyor"

ANKARA SPOR AKADEMİSİ ÖĞRENCİLERİ

"Reyhan'dan bir ay önce ulusal eksrimci arkadaşımız Ayhan Kır'ı gene bilinen nedenlerle yitirdik. Reyhanların katili çarpık sömürü düzeni ve bu düzeni savunan, çanak tutan yöneticilerdir"

KILCI

"Olay son derece üzücüdür. Ancak bu öğrencinin ölümüyle ilgili Sarpyener'in sorumlu tutulması yanlıştır. Bir kere Sarpyener Avrupa'ya tatile değil, bizim iznimizle görevli olarak bir toplantıya katılmak için gitmiştir. Tıbbi yanlışlık sonucu bu öğrencimizi kaybetmemiz hepimizi son derece üzmüştür"

Akademi öğrencileri bir kobay gibi kullanılıyor

Ankara (Politika) — İstanbul Spor Akademisi son sınıf öğrencisi Reyhan Sert'in ölümü spor çevrelerince büyük yankı buldu. Ankara'da bulunan 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi öğrencileri de yaptıkları açıklamalarda kendilerinin aynı koşullar altında eğitim sürdürdüklerini belirterek, olayın düşündürücü ve çok üzücü olmasının yanısıra artık gerekli önlemlerin de alınmasının gerektiğini söylediler. Spor Akademisi Başkanı Şimşek ise, öğrencilerin gerekli güvenceden yoksun olduğunu bildirdi.

Gazetemizde yer alan İstanbul Anadoluhisarı Spor Akademisi öğrencisi Reyhan Sert'in gerekli müdahale yapılamaması ve yanlış teşhisle yaşamını yitirmesi nedeniyle Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi öğrencileri de görüşlerini açıkladılar.

KURT, «REYHAN VE REYHANLARIN KATİLİ SÖMÜRÜ DÜZENİDİR»

Ankara Spor Akademisi öğrencilerinin konu ile ilgili açıklamaları şöyledir:

Tekin Kurt (Son sınıf öğrencisi): Spor sahalarında, hatta tüm Türkiye'de yaşayan insanlar aynı güvencesiz koşullarda yaşamaktadır. Kimsenin can güvenliği yoktur. Sporcuların bu ana sorunları dururken basının ve sözde spor yöneticilerinin hâlâ yabancı çalıştırıcı yasağı kaldırılmasının üzerinde günlerce yayın yapması bence ihanettir. Reyhan'dan daha bir ay önce, spor sahasında ulusal eskrimci arkadaşımız Ayhan Kır'ı gene bilinen nedenlerden yitirdik. Bunun sorumlusu Reyhanların katili Türkiye'nin çarpık sömürü düzeni ve bu düzeni savunan, çanak tutan yöneticilerdir.

Emin Bülbül (Son sınıf öğrencisi): Politika'daki haberi tüylerim ürpererek okudum. İlgisizlik ve olanaksızlıklar nedeni ile bir sporcu arkadaşımızı bir meslektaşımızı daha yitirdik. Hepimiz aynı sonu yaşayabiliriz. Bunun için bir an önce önlem alınmalıdır diyeceğim ama alınmayacağını da biliyorum. Reyhan konusu da diğer seferlerde olduğu gibi unutulup gidecektir. Ta ki yeniden böyle bir olay oluncaya kadar...

Cem Sahil: Bu olay bir sorumsuzluktur ve artık bir son bulmalıdır. Dünyada insan yaşamı bu kadar ucuzlayan başka bir ülke olduğunu sanmıyorum. Yöneticilerin kendi çıkarcılıkları ve vurdumduymazlıkları sonucunda hepimizin sonu ergeç böyle olacaktır. En azından daha böyle bir olay yaşayacağız.

Serap Kösedağ: Bu sorun ve olay Türkiye'nin genelinde varolan bir sorundur. Bu yalnız Reyhan arkadaşımızın başına gelen bir acı son değildir. Her gün yanlış tedavi ile onlarca Reyhan ölüyor. Benim okuduğum akademide de hemen aynı sorun var ve yetersiz, güvencesiz koşullar altındayız.

AKADEMİ BAŞKANI ŞİMŞEK: «SPOR AKADEMİSİ ÖĞRENCİLERİNİN BİR GÜVENCESİ OLMADIĞI AÇIKTIR»

Öte yandan İstanbul Spor Akademisi öğrencisi Reyhan Sert'in ölümü nedeniyle bir açıklama yapan Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi Başkanı Yakup Şimşek, olayı üzüntü içinde okuduğunu söyledi.

Şimşek'in açıklaması şöyledir:

«Reyhan Sert'in ölümü ile ilgili haberi üzüntü ile okudum. Ancak bunda Spor Akademisi yöneticilerinin bir hatası olduğunu sanmıyorum. Sorun Spor Akademisi bünyesinde meydana gelmiştir. Ben haberden bunu anladım. Ancak Spor Akademisinde okuyan öğrencilerin bu ve buna benzer konularda bir güvencelerinin olmadığı açıktır. Daha okula kayıt yaptırırken öğrenciler için sakıncalar başlıyor. Sağlık kurulu raporu istiyoruz. Ne yazık ki bu raporlar baştan savma veriliyor. Akademiye giren öğrenci sağlam mı, hasta mı, belirli konularda bir aksaklığı var mı? Bunları bilemiyoruz. Öğrenci ağır bir çalışmaya girdi mi sonucun ne olacağını bilemiyoruz. Bunun dışında öğrencileri sık sık kontrolden geçirme olanağımız yok. Bu, yapıdan doğan bir bozukluk ve aksaklık. Temenni ederiz Reyhanların sayısı artmasın, demekten başka elimizden bir şey gelmiyor.»

KILCI: «SORUMLU SARPYENER GİBİ GÖSTERİLMİŞ, SARPYENER BAKANLIĞIN İZNİ İLE YURTDIŞINDA BİR TOPLANTIYA GİTMİŞTİR. OLAY SON DERECE ÜZÜCÜDÜR. ANCAK SORUMLU O DEĞİLDİR»

Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Nuri Kılcı ise konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, olayın son derece üzücü olduğunu, ancak Sarpyener'in sorumlu gibi gösterilmeye çalışıldığını ve bunun yanlış olduğunu söyledi.

Kılcı'nın yaptığı açıklama ise şu şekildedir:

«Olay çok üzücüdür. Ancak bu öğrencinin ölümü ile ilgili olarak Kurt Sarpyener'in sorumlu tutulması yanlıştır. Bir kere Sarpyener Avrupa'ya tatile değil, görevli olarak bir toplantıya katılmak için bizim iznimizle gitmiştir. Sorumlu olarak Akademi Başkanı Sarpyener'in gösterilmesi yanlıştır. Tıbbi yanlışlık sonucu bu öğrencimizi kaybetmemiz hepimizi son derece üzmüştür.»

Reyhan Sert'in ölümüyle ilgili olarak Politika muhabirinin sorularını yanıtlayan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan, genç sporcuya verilen ilaçların «alerji yapmış olabileceğini» söyledi. Tan, Reyhan Sert'e üç ayrı hekimin müdahalede bulunmasının da, sağlığının daha kötüye gitmesine yol açmış olabileceğini belirtti.

Bilindiği gibi, Anadoluhisarı Spor Akademisi Başkanı Ortopedist Kut Sarpyener, Güzelbahçe Kliniği hekimi Ali Öztürk ve Haydarpaşa Numune Hastanesi hekimleri hastada «ciddi herhangi bir şey olmadığını» bildirerek, yatırmaya dahi gerek görmemişler, ancak değişik ilaçlarla, sinirlerinin düzelmesini istemişlerdi.

Reyhan Sert'in ölümüyle ilgili olarak soruşturma açılması için, otopsi sonucunun bir an önce alınması bekleniyor.

Dünya Öğrenci ve Gençlik Haftası kutlamalarına ASD'de katılıyor

● Hafta nedeniyle ASD İzmir Şubesi isteyen herkesin katılabileceği "Gençlik Koşusu" düzenledi

İzmir, (A.A.) — Dünya Öğrenci ve Gençlik Haftasının İzmir'de Amatör Sporcular Derneğinin 11-17 Kasım tarihleri arasında düzenleyeceği çeşitli organizasyonlarla kutlanacağı bildirildi.

Amatör Sporcular Derneği İzmir Şubesi Sekreteri Kâmil Yener, 11 Kasım Pazar günü düzenlenecek gençlik koşusunun saat 14.00'de Alsancak limanı önünde başlayarak Konak Saat Kulesinde sona ereceğini bildirdi. Yener koşuya isteyen herkesin katılabileceğini, yarışmacıların aynı gün saat 9.00'da sağlık kontrolundan geçirileceklerini söyledi.

Kâmil Yener, 17 Kasım Cumartesi günü ise, Balçova Teleferik Dağ Yolunda ilk kitle sporu uygulamasının yapılacağını açıkladı, şöyle devam etti:

«Dağ yolunda yapılacak kitle sporu uygulaması için pazar günü saat 9.00 ile 12.00 arasında sporcular sağlık kontrolundan geçirilecekler.

Kiraz, Galler maçı için Ulusal takım kadrosunu 12 Kasımda açıklayacak

● Kiraz, halen sakat bulunan Beşiktaş'lı Mehmet Ekşi ve Altay'lı Büyük Mustafa'nın da aday kadroya alınacağını açıkladı

● Aday kadro 15 Kasım'da Kuşadası'nda kampa girecek

Ankara (THA) — Ulusal Takımlar Baş Antrenörü Sabri Kiraz Galler maçı için aday kadroyu 12 Kasım'da açıklayacağını söyledi.

Sabri Kiraz Ankara'ya gelerek Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık ve diğer ulusal takım Galler maçının hazırlık antrenörleriyle görüşüp programını belirleyecek.

Ulusal Takımlar Baş Antrenörü Sabri Kiraz, Galler maçı için kadroda büyük çapta değişiklik yapmayı düşünmediğini ifade ederek şunları söyledi:

«Galler maçı için aday kadroyu 12 Kasım'da İstanbul'da açıklayacağım Halen sakat bulunan Beşiktaşlı Mehmet Ekşi ve Altaylı B. Mustafa 18 kişi ilk kadroda yer alacaktır. Bu futbolcuların İzmir'deki maçta oynayabileceklerini sanıyorum, ancak yine de tedbirli olacağız.

Kadroya çağırdığım futbolcular 14 Kasım'daki Türkiye Kupası maçlarını oynadıktan sonra 15 Kasım'da İzmir'e geleceklerdir. Daha sonra topluca Kuşadası'na geçilerek çalışmalara başlanacaktır.

İzin alındığı takdirde Erhan Önal da İzmir'e gelecek ve çalışmalara katılacaktır. Ulusal takım kadrosunun şu anda oturmuş bir iskeleti var. Bu nedenle fazla bir değişiklik düşünmüyorum.»

Efes Pilsen: 56 Maccabi: 96

Avrupa Şampiyon Kulüpler Basketbol Turnuvası'nda Efes Pilsen, İsrail'in Avrupa Şampiyonu Maccabi takımı karşısında, rövanşı da aynı farkla kaybetti.

İstanbullu sporseverler, geniş güvenlik önlemleri altında oynanan bu maçta, İsrail şampiyonunu maçtan sonra, çıkardığı oyunundan dolayı ayakta alkışladılar.

Türkiye Kupası 5. tur kuraları çekildi.

● Beşiktaş Lüleburgaz ile oynarken Altay Alibeyköyspor'la eşleşti

Ankara, (A.A.) — Türkiye Kupasında 5. basamak 1. kademe maçlarının kuraları dün Ankara'da Futbol Federasyonunda çekilerek 30 takımın eşleştirilmesi yapıldı.

Kupanın bu etabında ilk karşılaşmalar 14 Kasım'da, rövanşları ise 5 Aralık'ta yapılacak.

Dün çekilen kurada takımlar şöyle eşleştiler:

1. GRUP:

Adana Demirspor - Adanaspor, Düzcespor - Kırıkkalespor, Erzincanspor - Ankaragücü, Rizespor - Orduspor, Tokatspor - Gaziantepspor, Trabzonspor - Samsunspor, Diyarbakırspor - Kayserispor Erzurumspor - Tarsus İdman yurdu.

2. GRUP:

Tirespor - Sakaryaspor, Göztepe - Eskişehirspor, Lüleburgazspor - Beşiktaş, Denizlispor - Zonguldakspor, Altay - Alibeyköyspor, Tekirdağspor - Bandırmaspor, Bursaspor - Galatasaray.

Geçen yılın kupa şampiyonu Fenerbahçe maçlara bundan sonraki turda katılacaktır.

at yarışları

ALEV ANAKÖK

1. KOŞU: F: Kilebo P: İlkbahur
2. KOŞU: F: Güneş P: Ses P: Oğlum S: Erdim
3. KOŞU: F: Önder 4 P: Önder P: Ayca S: Birkader
4. KOŞU: F: Babahasan P: Keskin P: Serdar S: Eray
5. KOŞU: F: Yağmur P: Şefika S: Bülbül
6. KOŞU: F: Goody boy P: Büyüksedo S: Sadi
7. KOŞU: F: Hürkont P: Azize S: Şahane
8. KOŞU: F: Rüzgar P: Kirciçeği P: Alevhan S: Kadriş

Altılı Ganyan

G.1	G.2	G.3	G.4	G.5	G.6
1	1	1 X	1 X	1 X	1
2	2	2 X	2	2	2 X
3 X	3 X	3	3	3	3
4 X	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7 X	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9 X
10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13 X
14	14	14	14	14	14

Tekel Serbest Güreş Takımı Bulgaristan'a gidiyor

İstanbul — İstanbul Tekel Serbest Güreş Takımı Burgaz kentinde iki karşılaşma yapmak üzere yarın otobüsle Bulgaristan'a gidecek.

Kafile başkanlığını Tekel Kulüp Başkanı Halit Deringöl'ün ve takımın başantrenörü Nasuhu Akar'ın bulunduğu kafilede şu güreşçiler yer alıyor:

52 kilo: Ferhat Gümüştekin, 57 kilo: Seyit Ali Aker, 62 kilo: Yusuf Cambaz, 68 kilo: Hüseyin Yalınkılıç, 74 kilo: Mustafa Er, 82 kilo: Salih Deniz, 90 kilo: İsmet Bağcı, 100 kilo: Savaş Kurtuluş ve Ağır siklette Mehmet Donbay.

Yugoslavya'nın Burgaz kentinde yapılacak özel bir turnuvaya katılacak olan Tekel Serbest Güreş Takımı antrenörü Akar müsabakalarla ilgili olarak şunları söyledi:

«İyi müsabakalar yapmaya gayret edeceğiz, Burgaz kentinde yapılacak olan bu müsabakaların bizim ve Türkiye için faydalı olacağı inancındayım. Güreşçilerimizin tecrübesini artıracak. Ayrıca bilindiği gibi olimpiyatlar yaklaştı, bunun için kendi takımımızdan ulusal takıma eleman vermek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.»

DSİ Bayan Basketbol Takımı elendi

DSİ. Spor bayan basketbol takımı Hollanda şampiyonu Beijerland'a ilk rövanş maçında farklı bir skor ile 101-45 yenilerek Avrupa Şampiyon Kulüpler Turnuvası'ndan elendi.

İki yüz kişinin izlediği karşılaşmada Hollanda takımı baştan sona üstün oynadı ve haklı bir galibiyet elde etti. Boy vasatisi çok düşük olan DSİ. Spor uzun oyunculardan kurulu Hollanda şampiyonu önünde başarılı olamadı.

Hollanda şampiyonu özellikle, Anita, Jarla'nın isabetli şutları ile beşinci dakikaya 15-11, 10. dakikaya 27-15 önde girip ilk yarıyı 49-27 galip bitirdi.

Hollanda takımı üstünlüğünü ikinci yukarıda da sürdürdü ve maçı 101-45 kazanarak tur atladı.

● YORUM

GELİN TEK YUMRUK OLALIM

REYHAN Sert'in ölümüne yolaçan olay bir kaç kuru sözcükle geçiştirilemez. Artık Reyhanların benzer yazgıları paylaşmaları önlenmelidir.

TÜRKİYE sporunu yabancıların açık pazarı biçimine dönüştürmek isteyen devekuşları da artık gerçeklere eğilmelidir. Yoksa bu kan ve ölüm seli yakın gelecekte onları da boğacaktır.

GEÇEN lig dönemi sonunda ülkemizde sporcuların yarış atları kadar bile değeri yok, derken umutluyduk. Çünkü koltuk tutkularını yaşamlarının en yüce değeri sayanların «görme, işitme, konuşma» metodunu uygulayageldiklerini yeterince değerlendirememiştik.

OYSA şimdi artık çıplak gerçekle karşı karşıyayız.

SPORCULARIMIZ göz göre göre ölüme gönderilirken, beyler koltuklarında kalmanın yollarını araştırmakla günlerini geçiriyorlar. Kısacası «sağır sultanlar» gerçekleri duymak, işitmek istemiyorlar.

KESİNLİKLE bilinmelidir ki, tabanda bir sporcu örgütlenmesi sağlanmadığı sürece acı, kan ve göz yaşı dinmeyecektir.

KOLTUK tutkuları uğrunda gençlerimize kıyanların karşısına artık tek yumruk olarak çıkmalıyız.

SPORCULAR gelin tek yumruk olalım...

● Metin KURT

Amaç dışı kullanılan Beden Terbiyesi Tesislerinin geri alınması çalışmaları sürüyor

Amaç dışı kullanılan Beden Terbiyesi tesislerinin geri alınması çalışmalarının sürdüğü öğrenildi.

Bilindiği gibi bugünkü değeri 50 milyon lira civarında bulunan tesisleri geri almak için Beden Terbiyesi'nin sürdürdüğü çabalarının bütünü olumlu sonuçlanmadı.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Bölgeler Daire Başkanı Osman Tabak'dan alınan bilgiye göre, cüz'i ücretlerle kiralanan spor tesislerinin bazılarının turistler için buluşma evi, gazino, discotek, yat kulübü, çay bahçesi, plaj, tatil köyü, kumarhane, anbar ve sığınak olarak kullanıldığı belirlendi.

Bu arada bazı illerdeki Genel Müdürlük malı dükkanların, manav, terzi, bakkal, elbise temizleyicisi vb. işlerle uğraşanlara kiralandığı gerçeği ortaya çıktı.

Amacı dışı kullanılan tesislerden bazıları şunlardır.

— Pendik kayıkhanesi (Yat Kulübü)
— Manisa tesisleri (Dağ gazinosu)
— Bursa'daki dükkânlar (bakkal, manav, terzi, berber olarak kullanılıyor.)
— Altay Kulübü tesisleri(diskotek olarak kullanılıyor. Geri almak için açılan dava kaybedildi. Yeniden mahkemeye baş vuruluyor.)
— Marmaris kayıkhanesi (turist buluşma yeri ve diskotek olarak kullanıldığı için geri alındı)
— Fethiye kayıkhanesi (diskotek olarak kullanılıyor. Mahkemelik)
— Samsun tesisleri (plaj haline getirilmiş. Geri alındı)
— Mersin Merdivenli Kuyu tesisleri (Mobil firması tatil köyü olarak kullanılıyor - mahkemelik)
— Bursa Fatih Tepe (sığınak olarak kullanılıyor)
— Konya tesisleri (anbar olarak kullanılıyor)
— Ağrı tesisleri (çay bahçesi olarak kullanılıyor - mahkemelik)
— Ankara Ekskrim ve Tenis Kulüpleri (kulüp olarak kullanılıyor. Geri alınması için çalışılıyor)
— Ali Sami Yen Stadı (Galatasaray'a kiralanmış - mahkeme ile geri alınması isteniyor)»

İGD'nin kapatılması özgürlüklerin

(Baştarafı 1. Sayfada)
Denizmen, ilerici gençliğin yığın örgütü İGD'nin kapatılmasını protesto ederek, bunun demokratik hak ve özgürlükleri demokrasi ile bağdaşmayan bir girişim olduğunu belirtti. Denizmen, şunları söyledi:

«İlerici yurtsever kadınların yığınsal örgütü İKD, Genç Öncü, sağlık emekçilerinin demokratik kitle örgütü TÜS-DER gibi demokratik örgütlerin ardından ilerici yurtsever gençliğin demokratik yığın örgütü İGD diğerlerinde olduğu gibi sudan gerekçelerle kapatıldı. Son olarak İGD'nin kapatılması ve diğer tüm kapatma olayları tümüyle ülkemizdeki demokrasinin gelişme sürecinde demokratik hak ve özgürlüklerin rafa kaldırılması yolunda yeni bir adımdır. 1975 - 1977 döneminde ardarda iktidara gelen Birinci ve İkinci MC'lerin iktidarda bulunduğu o karanlık günlerde bile gerçekleştirilemeyen demokratik özgürlüklerin kısıtlamasına yönelik girişimler CHP ağırlıklı hükümet döneminde başını alıp giden faşist tırmanış ve ara rejim tehditleriyle birlikte gerçekleştirildi.

İşbirlikçi, tekelci sermaye MC eliyle yaptıramadıklarını 22 aylık CHP iktidarı döneminde bir bir gerçekleştirdi. Yasaklanan grevler ve daha nice baskı yöntemleri CHP iktidarı döneminde bol bol denendi. Böylesi uygulamaların cevabını 14 Ekim seçimlerinde net bir biçimde almış olan CHP hükümetinin bundan yeterli dersi çıkarmadığı görülüyor. CHP ağırlıklı hükümet son günlerinde bile demokratik özgürlüklerin sınırlandırılması yönündeki girişimlerini sürdürüyor. İlerici yurtsever gençliğin yığın örgütü İGD'nin sudan gerekçelerle kapatılması bunun somut kanıtıdır. Biz, 35 bini aşkın banka emekçisini örgütsel çatısı altında toplayan bir sınıf sendikası olarak «yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen İGD üzerine konan yasağın bir an önce kaldırılmasını istiyoruz.»

ONGER'İN AÇIKLAMASI

İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Beria Onger, dün yaptığı yazılı açıklamada İGD'nin kapatılmasını kınadı ve İGD'nin kapatılması için hiçbir haklı ve yasal gerekçe bulunmadığını söyledi.

Onger, açıklamasında İGD'nin kapatılmasının "demokrasi güçlerine yönelen yoğun baskıların çarpıcı bir örneği olduğunu belirterek şöyle dedi:

«Ulusal ve uluslararası düzeyde haklı bir etkinlik ve saygınlığa sahip bulunan İGD, emekçi analar ve bacılar için bir gurur kaynağı, gelecek güneşli günlerin güvencesi olmuştur. Her türden bireysel terör eylemine karşı yılmadan savaşan İGD'nin kapatılması için hiçbir haklı ve yasal gerekçe yoktur.»

İKD Genel Başkanı Beria Onger, açıklamasında daha sonra İGD'nin ülkemizin en yığınsal ve güçlü gençlik örgütü olduğunu kaydederek özetle şunları söyledi:

«Gençlik, demokrasi savaşımının çok önemli bir bileşimini oluşturmaktadır. İGD ise, ülkemizin en yığınsal ve güçlü gençlik örgütüdür. Demokratik gençlik hareketi ilk kez İGD ile sağlam, sağlıklı bir örgüte kavuşmuştur. «Yolumuz İşçi Sınıfının Yoludur» belgisini kendine kılavuz edinen İGD, kısa bir süre içinde gençlik hareketi içindeki maceracı, goşist eğilimlerin etkinliğini büyük ölçüde kırmıştır. İGD, gençliğin atılganlık ve dinamizminin işçi sınıfı bilimiyle donandığında ne denli etkin bir güç olabileceğini kanıtlamış, bağrında toparladığı onbinlerce işçi, öğrenci, köylü, emekçi genci emperyalizme ve faşizme karşı yığınsal eyleme sokmuştur.

İGD bir yandan hızla güçlenirken, aynı zamanda demokratik gençlik hareketinin eylem birliğini sağlamak için de sabırlı ve kararlı bir uğraşı sürdürmüştür. Gençliği, kendi karanlık hesapları doğrultusunda kullanmak, kendi serüvenci, yığınlardan kopuk bireysel eylemlere sürüklemek ve parçalayarak etkinliğini yoketmek isteyen gerici çevreler, kuşkusuz İGD'nin varlığından ve hızlı gelişmesinden hoşnut olmamışlardır. İGD, kuruluğundan bu yana çok yönlü gerici - faşist saldırıları göğüslemek zorunda kalmış, yüzlerce üyesi faşist-macecu katillerce şehit edilmiş, ama gençliğin somut sorunları için, bağımsızlık, demokrasi ve ilerleme için verdiği savaşımı her gün daha da yükselterek sürdürmüştür.

Kapatılması gereken örgütler açık ve seçik ortadadır. Yığınsal katliamlarla yüreklerimize evlat, eş, kardeş acısını salan eli kanlı katillerin örgütleri, faşist MHP, ÜGD hâlâ açıktır. «Kamu düzenini ve genel güvenliği bozanlar» işte bu cinayet şebekeleridir. Kadın - erkek tüm ilericileri, demokratları, yurtseverleri bu terör ve cinayet örgütlerinin kapatılması, ülkemizi tehdit eden faşizm tehlikesinin geriletilmesi, İGD, İKD, TÜS-DER, GENÇ-ÖNCÜ, POL-DER gibi demokratik örgütlerin açılması için hiç zaman kaybetmeden elele vererek savaşıma çağırıyorum.»

İLD'NİN AÇIKLAMASI

Bu arada İlerici Liseliler Derneği Genel Sekreteri Emin Yılmaz da yaptığı açıklamada İGD'nin kapatılmasını protesto ettiklerini bildirdi. Emin Yılmaz açıklamasında «Biz ilerici liseliler, böylesi bir gençlik örgütünün kapatılmasını protesto ediyor, bu antidemokratik yürütmenin kaldırılmasını istiyor, tüm gücümüzle dayanışmamızı iletiyoruz» dedi.

Bu arada Görsel Sanatçılar Derneği'nce yapılan açıklamada İGD'nin kapatılması kınandı ve demokratik örgütler üzerindeki baskılara son verilmesi istendi. Çanakkale'de de TÖB-DER, TÜTED, TÜM-DER, Türkiye Ziraatçılar Derneği, Halkevi, SGB, DKB ve HABER-DER Çanakkale Şubeleri tarafından yapılan ortak açıklamada İGD'nin kapatılması antidemokratik baskılar zincirine yeni bir halkanın eklenmesi olarak değerlendirildi ve İGD'nin derhal açılması isteminde bulunuldu.

Üsler

(Baştarafı 1. sayfada)
Türkiye'nin, silahların modernleştirilmesi için saptadığı beş yıllık bir askeri ihtiyaç listesinin temini konusunda ısrar ettiği bildiriliyor. Üç gün önce başlayan görüşmelerin yeni aşamasında, ABD heyetinin, askeri yardım konusunda getirdiği yeni önerilerin, Türk heyeti tarafından incelendiği, daha sonra karşılıklı görüşmelere devam edileceği öğrenildi.

Görüşmelerde Türkiye'deki üslerin, NATO çerçevesinde mi, yoksa ikili ilişkiler çerçevesinde mi faaliyetlerini sürdüreceklerinin de saptanacağı bildiriliyor.

Öte yandan hükümet değişikliğinde üslerle ilgili görüşmeyi etkileyebileceği, yeni hükümet kurulana kadar görüşmelerin teknik konularda sürdürüleceği, anlaşmanın imzalanabilmesi için yeni hükümetin kurulması gerektiği bildiriliyor.

Bilindiği gibi Türkiye ile ABD arasında sürdürülen görüşmelerde üslerin geçici statüsünün sona erdiği 9 Ekim'e kadar bir sonuca ulaşılamamış ve geçici statü üç aylık bir süre için tekrar uzatılmıştı. 6 Kasım'da tekrar başlayan görüşmelerde ABD heyeti, Türkiye'nin anlaşmaya varılması için şart koştuğu askeri yardımın sağlanması konusunda yeni öneriler getirmişti.

Ekim

(Baştarafı 1. sayfada)
ANKARA'DA
Ekim Devrimi'nin 62'nci yıldönümü nedeniyle sıkıyönetim koşulları altında Ankara'da kentin çeşitli yerlerine panolar asıldı. Ve binlerce bildiri dağıtıldı.

Türkiye'nin Ekim Devrimi'nin etkileri altında, O'nun desteğinde ulusal kurtuluş savaşımına başladığı hatırlatılan bildiri ve panolarda «İkinci paylaşım savaşı sırasında insanlığı 22 milyon vatandaşının yaşamı karşılığında Hitler faşizminden kurtaran SSCB bugün de barış politikasının ardıcıl savunucusudur. Barışın paha biçilmez değerini yakından bilmektedir. Barış için savaşılacağı maddesinin Anayasa'da yeraldığı tek ülke SSCB'dir» denildi.

İstanbul'da bir lise müdürü

(Baştarafı 1. sayfada)
3 adet boş kovan bulundu.

Öte yandan konuya ilişkin TÖB-DER İstanbul Şube Başkanlığından yapılan açıklamada üyeleri Nazmi Gürbüz'ün öldürülmesi kınandı ve «üyemiz faşist canilerce katledilmiştir» denildi.

● Türk-İş Yönetim Kurulu üyesi ve Liman Dok Gemi-İş Sendikası Başkanı Aslan Sivri dün sabah Hasköy Halıcıoğlu Mihriban sokaktaki evinden çıktıktan sonra kimlikleri bilinmeyen silahlı üç kişi tarafından vurularak öldürüldü.

ANKARA'DA
Ankara Emniyet Hassas Bölgeler Koruma Müdürlüğünde görevli polis memuru Coşkun Türkmen dün saat 15.00 sıralarında kimliği belirlenemeyen kişilerce öldürüldü.

YOZGAT'TA
4 Kasım günü Yozgat'ta meydana gelen olaylarda öldürülenlerden üçünün Köy-Koop'a bağlı Çekerek Kalkınma Kooperatifinin başkanı ve iki ortağı olduğu bildirildi. Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan dün bir açıklama yaparak «Faşist saldırılar Köy-Koop hareketini gerilletemeyecek. Köy-Koop hareketine gönül vermiş üretici ve emekçi yığınları sindiremeyecektir» dedi.

ADANA'DA
Karşıyaka Lisesi'nin dağılmasından kısa bir süre sonra sokakta gitmekte olan bir grup öğrencinin üzerine kimlikleri saptanamayan kişilerce ateş açılmıştır. Olayda kurşunlara hedef olan Veli Karasu ve Eşref Sağlar adlarındaki lise öğrencileri yaşamlarını yitirmişlerdir. Emniyet yetkilileri, ölen öğrencilerin sol görüşlü olduklarını ve kaçan saldırganların aranmasına devam edildiğini söylemişlerdir.

SARIYER HALKEVİNİN BOMBALANMASI PROTESTO EDİLDİ
Sarıyer Halkevinin bombalanması ilerici gençler tarafından protesto edildi. Protesto gösterileri sırasında bildiri dağıtan ve pankart asan ilerici gençler, demokratik mücadelelerini hiçbir gücün engelleyemeyeceğini belirtti.

Bütçe

(Baştarafı 1. Sayfada)
de enflasyon oranı yüzde 100'ün üzerine çıktı. Satın alma gücü de büyük ölçüde geriledi. Bir memur, içinde bulunduğumuz yılın başındaki satın alma gücüne, aylık ücreti ancak iki katına çıkartıldığı zaman ulaşabilecek. İşçi sendikalarının, yeni toplusözleşme dönemine girerken, işverenlerden yan ödemelerle birlikte, bir işçi için en az 10 bin lira istemeleri, memurların ekonomik olarak ne durumda olduklarını daha açık bir biçimde ortaya koyuyor. Bu gün sayıları 1 milyon 200 bini bulan memurların büyük çoğunluğu yan ödemelerle birlikte 4000-5000 lira civarında ücret almaktadır. Oysa bu parayla bir ev dahi kiralanamamaktadır.

TÜM-DER İstanbul Şube Başkanı Hanefi Şekerci, «Memurların devlet kapukulu olması sağlanırken, zaten nefes alamaz durumda olan bu insanların 79 yılı yüzde 150'lik fiyat artışının peşinden katsayının 16'dan 19'a çıkartılmasıyla yetişmesi istenmekte. Bu 200 liralık artışla memura hangi gözle bakıldığı açıkca ortaya konmaktadır» dedi.

Senato

(Baştarafı 1. sayfada)
İstanbul Senatörü Rahmi Erdem ile Ankara Senatörü Cengizhan Yorulmaz seçildiler. Rahmi Erdem parti içi muhalefet gruplarından Ali Topuz grubu yanlısı olarak biliniyor. Senato İdare Amirliğine seçilen Elazığ Senatörü Hasan İldan ise, sol kanat yanlısı.

Onbinlerce

(Baştarafı 1. sayfada)
lindiği gibi ABD FKÖ'yü tanımıyor.

BİR ÖĞRENCİ KENDİNİ YAKTI

Bu arada Şah'ın geri verilmemesini protesto eden bir İran'lı öğrenci kendini yaktı.

BÜYÜKELÇİLİK BELGELERİ YOK EDİLDİ

ABD Büyükelçiliğini işgal eden öğrenciler adına yapılan bir açıklamada, personelin, işgalden bir süre önce, bütün belgeleri yok ettikleri, ancak geride kalan bazı belgelerin, İran hakkında ayrıntılı bilgi taşıyan casusluk malzemesi olduğu bildirildi.

YİTİK
İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Devam Karnemi ve derse giriş kartımı yitirdim, geçersizdir.
Ladin ÖZÇINIK
(Po: 2660)

YİTİK
İ. Ü. Hukuk Fakültesinden aldığım şebeke ve İETT kartımı yitirdim, geçersizdir.
Towhid - Hassani - Soghi
(Po: 2651)

Türkiye - SSCB

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
hükümetleri arasında 30 Kasım 1979 tarihinde yapılan üç yıllık ticaret anlaşması çerçevesinde yapılacak toplantılarda 21. protokolün kapsamı çizilecek.

Tüm yurtta

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
Grev kararının uygulanabilmesi için sendika görevlilerinin Türkiye'ye dağıldıkları açıklandı.

Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğünün işçilerine daha uygar bir yaşam biçimi getirecek olan ücret zammını onaylanmadığını öne süren DYF-İş Sendikası konuyla ilgili olarak yayınladığı bildiride şu açıklamalar yapıldı:

"Tüm iyi niyetli çabalarımıza karşın, TCDD Genel Müdürlüğü, demiryolu işçilerine, daha uygarca yaşamını sağlayabilecek bir ücret zammını vermeye yanaşmadı. Bu arada, Cumartesi günlerinin de memurlarımız gibi, demiryolu işçilerine de tatil sayılması yolundaki talebimiz, maalesef red edilmiş bulunmaktadır. Böylelikle hükümetin ikinci erteleme süresi de dolmak üzere bulunduğu için, önceden almış bulunduğumuz grev kararını ne bahasına olursa olsun, TCDD'nin tüm işyerlerinde uygulamaya karar vermiş bulunmaktayız."

40 BİN İŞÇİYİ KAPSIYOR

TCDD ile DYF-İş arasında anlaşmazlığa yolaçan ve 40 bini aşkın bir işçi kitlesini kapsayan 8. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 1 Haziran 1979 tarihinde başlamış ve çıkan anlaşmazlık üzerine DYF-İş 23'ü 24 Ağustos'a bağlayan gece saat 00.01'den itibaren başlamak koşuluyla grev kararı almıştı. Ancak, Ecevit hükümeti demiryolu işçilerinin grevini önce 1 ay, daha sonra da 2 ay süreyle ertelemişti. Yeni hükümet tarafından anlaşmazlık giderilemediği takdirde, ikinci erteleme kararının alındığı dün esas sayılmak suretiyle, 60 gün sonrasına denk gelen 21 Kasım'ı 22 Kasım'a bağlayan gece DYF-İş'in grevi, TCDD'nin ülkemizdeki tüm işyerlerinde başlamış olacak.

Yerli-yabancı tekeller falan hazırlığı yapıyor

(Baştarafı 1. sayfada)
durumu olduğundan daha tahmin etmemeliyiz» dedi.

Sabancı konuşmasının bu bölümünde Türkiye'nin sanayi için gerekli deneyleri kazanma aşamasında olduğunu vurguladı ve şöyle devam etti:

«Biz hepimiz işçilerimiz bürokratlarımız öğrenme sürecindeyiz. Kabul etmeliyiz ki bu süreçte ağır bir fatura ödüyoruz, o da demokrasimizin fiyatıdır. Bizimde dünyanın öteki ülkeleri gibi politik sorunlarımız var. Ama bu bizim durumumuzda kalkınmanın getirdiği sorunlara eklenen zorluklar güçlü bir fren etkisi yapmakta bu bizi geri tutmaktadır. Çeşitli ekonomik dengelerimiz adım adım alt üst olmuş ve sizin zaten malumunuz olan bu günün ekonomik sorunlarına varılmıştır. Bir Türk iş adamı olarak mücadelemizin henüz sona ermediği kanısındayım. Bu durgunluk ve zorluk döneminin uzayacağına inanıyorum. Bu bir bakıma demokrasinin bizden talep ettiği şeydir ve bu tek yoldur. Tek ve en pahalı yol. Bu yolda ilerlemeye azimli ve kararlıyız. Bir gün umuyorum fazla uzakta olmayan bir gün güçlüklerimiz sona erecek ve bugünün sorunları da aşılmış olacaktır. O zaman süratle kalkış dönemini tamamlayacağız. Bu genel tabloyu küçük göremeyiz. Eğer ülkemizin dünya haritası üzerindeki yerini nüfusunu gözönüne alırsak.»

Sabancı daha sonra ülkenin içinde bulunduğu sorunlardan kurtulmak için maden, hayvancılık, turizm ve ulaştırma gibi diğer özellikleri yönünden önemli potansiyellere sahip olduğunu söyledi ve şöyle dedi. «Hiç de önemsiz olmayan potansiyelimizi hızla değerlendirmek zorundayız. Tekrar vurgulamak isterim ki demokratik parlamenter düzenlimizin bedellerini karşılayabilmek için tüm kaynaklarımızı ele geçirmek ve değerlendirmek zorundayız bunu nasıl başarabiliriz?»

Her şeyden önce yerli ve yabancı paraya gereksinim var, bunun ardından benim kanımca bir çok ülkede, teknoloji, pazarlama, organizasyon alanlarında uzmanlaşmış şirketler vardır. Tüm bu bilgi ve deneylere de ihtiyacımız var. Bizim için sadece döviz ihtiyacını karşılamak yeterli değildir. Daha açık olmalıyız ve benim anlayışıma göre, yabancı sermayenin kullanılması örgütlenmesi ve teknolojik gelişmelerdeki düşünce ve deneylerinin alış-verişi yoluyla gerçek bir kazanç sağlanır. Türkiye'deki yabancı sermayenin geçmişine bakınca şunu açıklıkla görürüz. Yabancı sermaye ülkeye kısmen pazarleme ve ticaret gibi oldukça basit teknoloji ile girdi. Bu yabancıların yaptığı bir yanlış idi. Türkiye pazarı cazip olduğu için büyük kârlar elde ettiler. Bir başka hataları da kârların kamuya açıklanması oldu.

Geçmişte yapılan bu hataların sonucu olarak yabancı sermayenin Türkiye'ye girişi düşüncesi soğuk karşılandı, ki bu tavır yalnız Türkiye'ye has değildir. Moda, miniden maksi eteğe geçiş gibi ekonomik çevrelerde de değişmeler olur. Yabancı sermaye hakkındaki kamuoyu görüşü, onun sömürü gücünden etkilenmiştir.

Dahası, politikacılar kamuoyunda oluşan görüşü kendi amaçları doğrultusunda kullanmak eğilimindedirler. Bütün bu görüşlerin ve tavırların biraraya gelmesinden, yabancı sermayeye karşı kırgınlık doğar, daha önce de belirttiğim başka ülkelerde olduğu gibi yabancı sermayeye karşı benim ülkemde bu nedenlerden dostça olmayan bir atmosfer gelişmiştir.

Kamuoyu makul olmayan bir biçimde yabancı sermayeye karşı dönmüş ve yönetimindeki memurlar kısmen duygusal nedenlerle bu olumsuz havaya fazlasıyla kapılmışlardır. Yabancı sermayeye karşı hoş olmayan bir tavır ortaya çıkmıştır.

Pratik bir İşadamı olarak ifade etmek isterim ki, ne şimdiki hükümet ne de bir yenisi mevcut durumu yalnızca yasal değişiklikler yaparak düzeltemez, yasa önemlidir, ama daha da önemli olan bunların uygulanmasıdır. Problemin temelinde yatan yasaları yorumlayan ve olumsuz düşüncelere eğilimi olan insanların varlığıdır. İnsan bu alanda bir günde bir haftada bir gelişme bekleyemez, bu zaman ister. Dışarıdaki dostlarımız bu ülkede iş yapan dostlarımız bu problemi birlikte birbirimizi iyi anlayarak ve saygı göstererek çözebiliriz. Eğer potansiyelimizle uyumlu yabancı sermaye kullanabilirsek, ve eğer sadece paradan yararlanmakla kalmayıp yabancı teknoloji ve deneylerden de yararlanabilirsek, son kırk yılda sağlanan gelişmeyi üç dört yılda iki katına çıkarabiliriz, bu zengin ve müreffeh bir Türkiye yaratacaktır.

Bu fırsattan yararlanarak dünyanın gerçekten küçüldü günü belirtmek isterim, bir bölgede bir insanın tüm et rafı yoksulluk içindeyken çok para kazanması hiç de arzu edilmeyen bir şey olmuştur, bir kentte bir şirket zenginleşirken, öbür şirketler batıyorsa bu hiç bir sorunu çözmez, bunun gibi bir bölgede diğer ülkeler yoksulluk ve karışıklık içindeyken başka bir ülke zenginleşiyorsa, böyle bir durum bölgeye problemden başka bir şey getirmez. Ki kıskançlık bu problemlerin önemlisi de değildir.»

TÜRKİYE İLE İLGİLİ RAPOR

Merkezi Cenevre'de bulunan ve bir ekonomik araştırma merkezi olan "Bussiness International Instute" (Uluslararası İşadamları Enstitüsü)nün Türkiye ekonomisi hakkındaki bir raporunda "Türkiye, IMF'nin şartlarına uymadıkça uluslararası bankalardan yeni yardım beklemesin" deniliyor. Aynı raporda ayrıca Türkiye'nin dış yatırımlara açılmaması eleştirilerek "Türkiye Osmanlı devri kapitülasyonlarının geri gelmesinden çekindiği için böyle bir yol izlemektedir" görüşü savunuluyor.

5-8 Kasım tarihleri arasında Hilton Otelinde Türk ve yabancı sanayici ve işadamlarının da katıldığı basına kapalı bir toplantıda Uluslararası İşadamları Enstitüsünün sunduğu "Türkiye'de Ticaret ve Yatırımın Geleceği" konulu bir raporda 1977 yılından bu yana ilk kez Türk ekonomisinin düzelmesi için bazı belirtilerin ortaya çıktığı vurgulandı. Raporda, hükümetin (IMF)'nin, 1979 başlarında önerdiği önlemleri uygulamaya devam etmesi gerektiği de ifade edildi.

Türk ekonomisinin 1977 öncesi büyüme hızına ulaşması için birkaç yılın daha geçmesi gerektiğine de değinilen raporda "Ekonomik kriz bazı yönlerden yardımcı olmuştur. Bir taraftan hükümet ekonomiyi disiplin altına sokmuş, diğer taraftan da ekonominin kurtarılması için dışsatıma gereken önem verilmiştir. Ama kısa dönemde dış zorlamalar ciddiyetini koruyacaktır" deniliyor.

"IMF Türkiye'ye 1980 ve sonrası ödemeler dengesindeki açıklarını kapatabilmesi için fondan yeni yardımların gerekeceğine inanmaktadır" görüşünün vurgulandığı sözkonusu raporda Türk ekonomisine giren yeni sermayelerin 1980 yılı ortalarına dek etkisini göstermeyeceği de ifade edildi.

EGELİ İŞADAMLARI

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Adıgüzel tüm sanayicilere bir çağrıda bulunarak AP Genel Başkanı Süleyman Demirel tarafından kurulacak hükümetin işbaşına gelmesinden sonra desteklenmesi amacıyla üretimlerini artırmalarını istedi.

Adıgüzel'in bu çağrısı, «üretim kapasitesi» düşük diye yakınan ve her fırsatta işçileri suçlayan işverenlerin istedikleri zaman üretimi arttırabileceklerinin kendi dilleriyle itirafı olarak değerlendirildi.

NARİN'İN İSTEKLERİ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Halit Narin bankaların ellerinde bulunan mevduatın gayrimenkule ve ortaklıklara yatırılması yerine özel sektöre iç finansman olanağı olarak verilmesini istedi.

Halit Narin ANKA'ya verdiği demeçte finansman sorununun çözümünde bankaların ellerindeki fonları verimsiz alanlara yatırmak yerine ekonomide daha rasyonal kullanımının sağlanması olduğunu belirtti.

Narin bu konuda şunları söyledi:

«Bankaların ellerindeki finansman kaynağını gayrimenkul alımına ve şirketlerle ortaklık kurmaya yöneltmeleri bu kaynağı büyük ölçüde azaltmaktadır. Bu ise iç finansman sorununu daha bir içinden çıkılmaz hale getirmektedir. Bankaların dışında, ellerinde büyük fonlar bulunan SSK gibi kuruluşların da bu fonlarını toprak, ya da emlâk gibi üretken olmayan alanlara yatırmaları finansman sorununu ağırlaştırmaktadır. Bu kurumların ana amaçları dışındaki konulara fonlar ayırmaları ve bankaların gayrimenkullere yatırdıkları fonlar. Maliye Bakanlığınca gidilecek düzenlemelerle ön-

Türk Hür Teşebbüs Konseyi toplantısı bugün Ankara'da başlayacak.

Odalar Birliği'nce yapılacak olan toplantıda seçim sonuçlarının değerlendirilece ği, bu arada seçim sonrası Türkiye koşullarına ilişkin özel kesim görüşünün belirleneceği öğrenildi.

Türk Hür Teşebbüs Konseyi toplantısına, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu ve kısa adı TÜSİAD olan Türk Sanayici ve İşadamları Derneği temsilcileri katılacak.

Demirel

(Baştarafı 1. Sayfada)
da kuracağı «olağanüstü durum» hükümetinde yer alacak isimleri 3-4 gün içinde ya da hafta başında açıklayacağını ve Bakanlar Kurulu'nun göreve atanması için listeyi Cumhurbaşkanı'nın onayına sunacağını bildirdi. Cumhurbaşkanı'na kuracakları baskıcı, antidemokratik hükümet için yeterli desteği sağladıkları ve hükümetin kurulması yönündeki girişimleri konusunda bilgi verdiklerini belirten Demirel, «Hükümeti kuracağız» dedi.

CHP ağırlıklı hükümetin 14 Ekim seçimlerinden sonra istifa etmesi üzerine Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından 24 Ekim günü hükümeti kurmakla görevlendirilen AP Genel Başkanı temaslarını bitirdiklerini belirterek hükümetin oluşması aşamasında olduklarını söyledi. Korutürk ile dün saat 10.00'da başlayan ve yaklaşık bir saat süren görüşmesinden sonra bir açıklama yapan Demirel, hükümetin kurulmasından sonra ilk işlerinin can güvenliğini sağlamak, yokluğu kaldırmak ve enflasyonu durdurmak olduğunu öne sürdü. Göreve başlamalarından bir kaç gün sonra ilk 100 gün içinde gerçekleştirmeyi düşündükleri hedefleri kamuoyuna açıklayacaklarını belirten AP Genel Başkanı, «Türkiye fevkalade hal içindedir. Türkiye'de pek çok şey, büyük sıkıntılar içerisindedir. Türkiye güllük gülistanlık falan değildir. Biz hangi çeşit bir görevi yüklendiğimizin idraki içerisindeyiz. Bu ülke bizimdir. Bu ülke bir uçtan bir uca yanıyor dedikten sonra bu yangını söndürmek için elimizden ne geliyorsa yapacağız» dedi.

«Bir sihir vaadetmediklerini» bildiren Demirel bu bunalımın içinden makul bir süre içinde çıkılabileceğine inandıklarını öne sürerek «Vatandaşlardan güven istiyoruz» dedi.

«Her şeyi milletin gözü önünde, açık ve aleni bir şekilde» yapacaklarını bildiren AP Genel Başkanı «Milletimize ve Cenabı Allah'a güveniyoruz. Bize yardımcı olacaktır» şeklinde konuştu.

Daha sonra gazetecilerin sorularını yanıtlayan AP Genel Başkanı, «Hükümetinize parlamento dışından bir üye almayı düşünüyor musunuz?» şeklinde soru soran bir gazeteciye «Şu anda düşünmüyorum. Şu anda dedim» yanıtını verdi. AP Genel Başkanı İran'daki gelişmeler üzerine yöneltilen bir soruya da «Şu anda yorum yapmam mümkün değil. Gazetelerdeki haberlerin dışında fazla bir şey bilmiyorum» karşılığını verdi. Demirel bugün AP grup yöneticileri ile bir görüşme yapacağını bildirdi.

Meclis

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
kulislerde bekleyen parti içi muhalefet üyeleri milletvekillerinin, salona girmedikleri görüldü. Bu nedenle toplantı saat 11.00'e ertelendi. İkinci toplantıya da kuliste bulunan muhalefete mensup milletvekilleri girmediler. Muhalefete mensup millet vekillerinin grup başkanvekilleri ve grup yönetim kurulu üyelikleri için adaylarını henüz saptayamadıkları için gruba girmedikleri öğrenildi. Bu arada, Genel Merkez yanlısı bazı yöneticiler, bugünkü toplantıda grup başkanvekillerinin saptama olanağı bulunmadığını ve Meclis'in çalışmalarının aksamaması için, Millet Meclisi Başkanvekili, divan üyeleri ve Meclis İdare amirlerinin seçilmesi gerektiğini belirterek, kuliste bulunan muhalefetin bazı milletvekillerini gruba çağırdılar. Genel Merkez üyeleri, gündemin birinci sırasında yer alan grup başkanvekilliğini ve grup yönetim kurulu üyelerinin seçimini bir önergeyle Salı gününe bırakılabileceğini belirttiler. Bu öneri üzerine, kuliste bulunan muhalefete mensup bazı milletvekilleri grup salonuna girmeleriyle çoğunluk sağlandı.

CHP Millet Meclisi grubunda çoğunluk sağlandıktan sonra grup başkanvekilleri için turlara geçildi. Ancak ilk iki turda aday olan İstanbul Milletvekili Metin Tüzün, Kars Milletvekili Hasan Yıldırım, Tunceli Milletvekili Hüseyin Erkanlı, Muş Milletvekili Burhan Garip Şavlı ile Ankara Milletvekili Önder Sav, yeterli oy alamadılar.

Önder Sav, daha sonra aday olmadığını açıkladı.

YİTİK
İ. Ü. İşletme Fakültesinden aldığım İETT ve kimlik kartı mı kütüphane kartımı yitirdim, geçersizdir.
Humral TAN
(Po: 2650)

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

• Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ....KEMAL TÜRKLER
• Yazıişleri Müdürü ...... Tamer KAYAŞ
• İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
• Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
• İzmir: Şehit Fethi Bey Cad. Hasan Hoca Sok. No: 42/2 Konak Telefon 13 69 61
• Dizgi: .... Politika Tipo Tesisleri
• Baskı: ...... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
• Dağıtımı: .... Hürriyet Holding A.Ş.
• İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 500 TL.
• ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

Türkiye'de hergün 743 işkazası oluyor

• ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ VE SSK'NIN VERİLERİNE GÖRE TÜRKİYE MADEN KAZALARINDA DÜNYA BİRİNCİSİ

İstanbul (TİA) — Sosyal Sigortalar Kurumu SSK ve Uluslararası Çalışma Örgütü İLO'nun verilerine dayanılarak yapılan bir araştırmada, Türkiye'de hergün meydana gelen ortalama 743 işkazasında 5 işçinin canverdiği, 13 işçinin de sakat kaldığı bildiriliyor.

Sanayideki 33 yılın bilançosu ise 21 bin 510, 69 bin yaralı.

SSK'nın verilerine göre 1946 yılından bu yana geçen 33 yıl içinde meydana gelen 2 milyon 936 bin 306 iş kazasında 20 bin 584 sigortalı işçi öldü, 68 bin 876 sigortalı işçi de sakat kaldı.

Türkiye'de henüz yaklaşık 2 milyon işçinin sigortalı olduğu düşünülürse (yani 10 çalışandan biri) yukarıdaki rakamların çalışanların yaklaşık onda birine ait olduğu görülür.

Yine sözkonusu rakamlar tarım ve orman işçileri, sigortasız çalıştırılanlar, küçük işletmelerdeki işçiler ve çocuk işçilere ilişkin iş kazaları da dahil değildir.

Türkiye'nin 1932 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü İLO'nun verilerine göre Türkiye kömür madenlerinde oluşan iş kazaları açısından dünya birincisidir. Kömür dışındaki madenlerin çıkarılmasında dünyada ikinci, Avrupa'da birinci, imalat sanayiinde dünyada sekizinci Avrupa'da ikinci, yapı işkolunda dünyada dördüncü Avrupa'da birinci, demiryollarında ise dünyada beşinci Avrupa'da yine birinci sırada yer alıyor.

Mayıs'ta genel seçim yapılacak

BOLİVYA'DA SIKIYÖNETİM YASASI VE SANSÜR KALDIRILDI

• Darbeye karşı başlatılan kitlesel savaşımda 350 kişi ölmüştü

• Yapılan açıklama üzerine genel grev kaldırıldı

La Paz (A.A.) — Bolivya'da geçtiğimiz günlerde askeri bir darbe yapan Albay Alberto Natusch Busch, sıkıyönetim yasasını ve basına uygulanan sansürü kaldırdı.

Albay Natusch, radyodan yaptığı bir konuşmada, seçimlerin 1980 Mayısı'nda yapılacağını açıkladı ve sıkıyönetim uygulamasının da kısa bir sürede sona erdirileceğini belirtti.

Albay Natusch, kongrenin olağan işleri yürüteceğini, Bolivya işçi merkezinin haklarını ve üniversitenin özerkliğini koruyacağını söyledi.

Kongre Başkanı Bayan Lidia Geiler'in yasama gücünün gerçek temsilcisi olarak askeri-sivil hükümete katılmaya çağrıldığını belirten Albay Natusch, darbe hareketlerinin, ulusal ve uluslararası güvene sahip bulunmadığını kabul etti.

GENEL GREV KALDIRILDI

Bolivya İşçi Merkezi (COB) ülkede hayatı bir haftadan beri felce uğratan genel grevi kaldırmaya karar verdiğini bildirdi.

Bu karar, Albay Natusch'un radyo - televizyonda yaptığı ve ülkede demokratik özgürlüklerin yeniden kurulacağını belirten konuşmasından sonra alındı.

Genel grev, 1 Kasım'da Bolivya Devlet eski Başkanı Walter Guevara'yı deviren darbeyi protesto etmek için Bolivya İşçi Merkezi tarafından ilan edilmişti.

Geçen Pafta perşembe günü başlatılan genel grev, ülke ekonomisine şimdiye kadar 18 milyon dolara mal oldu.

Bolivya'da uzun süren askeri diktatörlük yıllarından sonra bu yıl genel seçimlerle kurulan sivil yönetimin albay Natusch tarafından devrilmesi üzerine ülkede geniş çaplı gösteriler düzenlenmiş, darbeci birliklerle çıkan çatışmalarda 350 kişi ölmüştü. Ayrıca, darbeyle yönetimden alınan eski Devlet Başkanı Arze bir sürgün hükümeti kurarak yönetimi sürdüreceğini açıklamıştı.

Erkunt'daki direniş 63. gününü doldurdu

• FABRİKA PATRONUNUN HERGÜN İŞYERİNE "İŞÇİ" ADI ALTINDA KOMANDO DOLDURDUĞU, ŞİMDİYE KADAR 20'YE YAKIN FAŞİSTİN İŞE ALINDIĞI BİLDİRİLİYOR

• MESS GENEL MERKEZİ'NİN İŞVERENİN ZARARINI KARŞILAMAK İÇİN DESTEKTE BULUNDUĞU BELİRTİLİYOR

Ankara (Politika) — Ankara - İstanbul yolu üzerinde kurulu bulunan Erkunt işyerinde işçilerin başlattıkları direniş 63'üncü gününü doldurdu. Direnişin 63'üncü gününe ulaşması nedeniyle bir açıklama yapan Maden-İş Sendikası 2'nci Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz sorunun Maden-İş — MESS sorunu haline geldiğini belirterek «Patron zorbaca girişimleri ile Erkunt işçisini yıldıramayacaktır» dedi.

Erkunt patronunun hergün fabrikaya işçi adı altında komandoları doldurduğunu kaydeden Yılmaz, açıklamasında özetle şunları söyledi:

«Erkunt direnişi 63'üncü gününü doldurdu. Başka sendika dayatma karşısında ve toplusözleşme yapma hakkını gasbetmeye karşı başlayan direniş halen sürmektedir. İşçiler 35 kişi dışından işten çıkarılmışlardır. İşveren iki günden beri yabancı işçi almaktadır. Şimdiye kadar 20'ye yakın faşist komandoyu işçi adı altında işyerine almıştır.

Erkunt işçileri her gün yeniden işe başlamak için ve patronun dayatmalarına karşı işyerlerini gerçekleştirmek için fabrika kapısında bekliyorlar. Maden-İş Sendikası direnişteki işçilere sosyal yardım vermektedir. Bayram arefesinde bayram için 1500 liralık harçlık dağıtılmıştır. İşverenin işçiyi bölmek, bezdirmek ve yormak, yani direnişi kırmak için uyguladığı bütün girişimler boşa çıkmıştır. MESS Genel Merkezinin işverenin zararını karşılamak için destekte bulunduğu söylenmektedir. Dolayısıyla sorun Maden-İş'le MESS arasına çekilmiş durumdadır. Patronun zorbaca girişimleri Erkunt işçisini yıldıramamıştır ve yıldıramayacaktır.»

EĞİTİM YATIRIMLARI GİDEREK AZALIYOR

Ankara (ANKA) — Öğretim amacı ile yapılan dolaysız eğitim yatırımları ile eğitimi doğrudan ilgilendirmeyen, ancak eğitim sektörünce yönlendirilen dolaylı eğitim yatırımlarının, toplam yatırımlar içindeki paylarının giderek azaldığı saptandı.

Planlı dönemdeki eğitim yatırımlarıyla ilgili olarak Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan bir rapora göre, 1970 yılında toplam yatırımların yüzde 10,1'i eğitim yatırımlarına ayrılmışken, daha sonraki yıllarda bu düzeyin de altına düşerek, 1979 yılında yüzde 5,7'si eğitim yatırımlarına tahsis edildi.

Bu arada, sosyal yatırımlar içinde de eğitim ve sağlık yatırımları oranlarının düşerken, konut yatırımları ağırlığının arttığı gözlendi. 1965 yılında, sosyal yatırımların yüzde 70'ini eğitim, yüzde 21'ini sağlık, yüzde 9'unu da konut yatırımları meydana getirirken, 1979 yılında eğitim yatırımlarının payı yüzde 56'ya, sağlık yatırımlarının payı yüzde 19'a düştü. Buna karşılık konut yatırımlarının payı yüzde 25'e yükseldi.

CARİ FİYATLARLA EĞİTİM YATIRIMLARI

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın başlangıç yılı olan 1963'te toplam yatırımlarının yüzde 16,6'sını oluşturan 1 milyar liralık sosyal yatırımlar içinde 642 milyon lira ile yüzde 63'lük pay alan eğitim yatırımlarının bu payı en yüksek düzeyine 1967 yılında çıktı.

1967'de cari fiyatlarla 1,3 milyar liralık sosyal yatırım gerçekleştirilmiş, bunun yüzde 79'unu oluşturan 1 milyar 10 milyon liralık bölümü eğitim yatırımlarına ayrıldı.

1973 yılına kadar 2 milyar liranın altında seyreden eğitim yatırımları daha sonraki yıllarda artarak 1977'de 9,4 milyar liraya, 1979'da ise 12 milyar 780 milyon liraya ulaştı. 1979 yatırım programında sağlık yatırımlarına 4 milyar 360 milyon, konut yatırımlarına 5,5 milyar lira ayrıldı.

Sıkıyönetim Mahkemesi "yasak yayın"la yakalanan 3 kişi için görevsizlik kararı verdi

Ankara, (Politika) — Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi toplatılma kararı verilmiş çok sayıda dergiyle yakalanan üç sanıklı dava için sıkıyönetimin ilanını gerektiren nedenlere uymadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı verdi.

Bir derginin yasaklanmış bulunan nüshalarını bir otomobille Hacıbektaş'a götürürken yakalanan Sami Sümer, Köksal Kaya ve Naci Danacı dün Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yargılandılar. Halkı suç işlemeye, kin ve düşmanlığa tahrik etme suçlarından yargılanan sanıkların davası hakkında suçun sıkıyönetimin ilanına neden olan, anayasanın tanıdığı hür ve demokratik düzeni ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerinden olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı verildi.

ÖZETLE

Milli Eğitim Müdür Yardımcısı sürüldü

ADANA — TÖB-DER'in bildiri ve gazetelerini dağıttığı gerekçesiyle hakkında soruşturma açılan Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Erdal Özcan Adana Milli Eğitim Müdürünün emriyle Niğde'ye sürüldü. Adana TÖB-DER Şubesi Başkanı Köksal Topal bir açıklama yaparak Adana Milli Eğitim Müdürünün MC hükümetlerini aratır bir uygulama içine girdiğini söyledi. TÖB-DER üyelerinin özlük haklarını askıya aldığı bildirilen Milli Eğitim Müdürü Dursun Utku'nun ilk öğretim atamalarında yakınlarına çeşitli kolaylık tanıdığı ileri sürüldü.

Konya DMMA 3 Aralık'ta açılıyor

KONYA — Konya DMMA'de yeni ders yılına 3 Aralık Pazartesi günü başlanacağı açıklandı. Akademi Başkan Vekili Doçent Dr. Nuri Ergin'den edinilen bilgiye göre, birinci yarı yıl 29 Şubat'a kadar sürecek, kış dönemi sınavları 10-28 Mart tarihleri arasında yapılacak. İkinci yarı yıl dersleri 31 Mart - 27 Haziran tarihleri arasında tamamlanacak. Akademi Başkan Vekili Ergin'in verdiği bilgiye göre, 1978-79 ders yılı güz dönemi sınavları 12 Kasım'da başlıyacak ve 30 Kasım'a kadar sürecek.

Samsun Tek Ges-İş, Genel Kurulu yapıldı

SAMSUN — Tek Ges-İş Samsun Şube Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurul seçimine katılan iki listeden Genel Başkan Selahattin Sayın'ın desteklediği liste 97 oy alırken, Birlik ve Dayanışmanın desteklediği liste 132 oy alarak seçimi kazandı. Şube Başkanlığına Fahri İlçe getirildi. Yeni Genel Yönetim Kurulu ise şu isimlerden oluşuyor: Zihni Yolaydın, Nihat Yılmaz, Sebahattin Talay, Kemal Tele ve Hasan Şendül. Tek Ges-İş Samsun Şubesi Genel Kurulunun eski Şube Başkanı Özgür Kurt'un askeri gitmesi nedeniyle yapıldığı bildirildi.

MTA duvarlarındaki sloganlar silindi

ANKARA — DİSK'e bağlı Dev Maden-Sen üyesi işçiler Maden Tetkik Arama Enstitüsü bölgesine yazılan faşistlerin yazılarını yığınsal bir şekilde sildiler. Saat 13.00 sıralarında toplu bir şekilde MTA'nın bulunduğu birimlerden çıkan Dev Maden-Sen üyesi ilerici işçiler çevredeki «MTA ovası ülkücü yuvası» MHP ve ÜGD yazılarının tümünü kapattılar. Bölgedeki gecekonduların duvarlarındaki yazıları da silen işçiler bir süre sonra toplu halde işyerine döndüler.

Kayseri Üniversitesi Gevher Nesibe Tıp Fakültesi'ndeki faşist saldırılar kınandı

Ankara (Politika) — Tüm Üniversite Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Derneği, Tüm Öğretim Üyeleri Derneği (TÜMÖD) ve TÖB-DER bir ortak açıklama yaparak Kayseri Üniversitesi Gevher Nesibe Tıp Fakültesi'nde faşist saldırılar nedeniyle can güvenliğinin kalmadığını bildirdiler ve yetkililerin olaylar karşısında hemen tavır almasını istediler. Açıklamada faşist baskılar nedeniyle Kayseri'de görev yapamayan doktorlara Hacettepe Hastanesi'nde eğitimlerini tamamlama olanağının sağlanması istendi.

Ortak açıklamada yıllardan beri Tıp Fakültesi Hastanesi'ne faşist kadroların yerleştirildiği belirtilerek ilericilerin çok zor şartlarda görev yaptıkları kaydedildi. Sürekli tehdit, saldırı ve kurşunlama olaylarının meydana geldiği belirtilen açıklamada özetle şöyle denildi:

«Hergün ölümle tehdit edilen intern ve stajyer doktorlar, eğitim-öğretimin yapılmadığı, en önemlisi can güvenliği olmadığı için Kayseri'ye kesinlikle gitmeyeceklerini bildirmişlerdir.

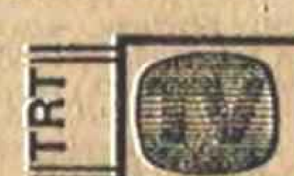
Yıllarca H. Ü. Tıp Fakültesi'nde eğitim-öğretim görüp Kayseri'ye gönderilen intern ve stajyer doktorlara tekrar Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde eğitim-öğretimlerini tamamlamak için olanak sağlanmasını talep etmekteyiz. TÜMAS, TÖB-DER, TÜMOD yürütme kurulları olarak Kayseri'deki faşist baskı ve uygulamaları kınıyor, görevlileri derhal görev başına çağırıyor ve can güvenliği kesinlikle bulunmadığından hiç kimsenin arkadaşlarımızı Kayseri'ye gitmeye zorlayamayacağını bu yüzden arkadaşlarımızın kalan eğitimlerine eskiden olduğu gibi H. Ü. Tıp Fakültesi'nde tamamlarına olanak sağlanmasını istiyoruz.»

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT-1
07.40 Sabahtan Sabaha
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
15.20 Sanatçılarımızı Tanıyalım
18.01 Çocuk Bahçesi
21.17 Güfteden Besteye
23.10 Tatil Gecesi

TRT-2
08.02 Gün Başlıyor
10.30 Öncüler ve Öyküleri
13.00 Haberler
16.20 Arkası Yarın
17.30 Fransız Şarkıcıları
18.00 Türküler Ne Der?
20.30 Küçük Konser

TRT-3
08.00 Sabah Konseri
09.30 Barok Müzik
10.30 Almanya'dan Müzik
12.06 Sizin Seçtikleriniz
16.00 Müzik Sohbetleri
17.00 Pop Caz
18.00 Stüdyo FM
20.00 Çağdaş Müzik
22.06 Gecenin Gülrdikleri

Program-Haber-Eleştiri

Televizyon'da sinema: «TOKORİ KÖPRÜSÜ»

Oynayanlar : William Holden, Grace Kelly, Frederic March, Mickel Roney, Robert Strauss, Keiko Avaji, Earl Holiman.

Yönetmen : Mark Robson. Yapım Yılı: 1954. Süresi: 104 dakika.

Bu akşam ekranlara Amerikan emperyalizminin Kore'ye saldırısını, o saldırının nedenlerini açığa vurmayacak biçimde ele alan sözüm ona savaş aleyhtarı bir film geliyor. Mark Robson, Hollywood'un teknik bilgisi oldukça güçlü ama yapısı gelişmemiş yönetmenlerinden biri. Robson için sinema, belli bir konuyu ele alıp, sinemanın kurallarını en iyi biçimde uygulayarak seyirciyi iki saat gerilim içinde tutmaktan öte bir şey değildir. Onun için de, ele aldığı konunun ne tarihsel önemini, ne de filmi izleyenlerde nasıl bir etki yarattığını düşünmeksizin rastgele film çekip durmuştur.

Son derece çarpıcı savaş görüntüleriyle süslenmiş olan filmin konusu kısaca şöyle: Teğmen Harry Brubaker'in Kore açıklarında uçağı denize düşmüştür. Ancak Teğmen, ölümden rastlantıların yardımıyla kurtulur. Ve karargah'a dönen Teğmen, karısının ve çocuklarının Kore'ye gelmek üzere olduğunu öğrenir. Geçirdiği uçak kazasından ötürü üç günlük izin almış olan Teğmen, yanında karısı olmasına karşın limandaki bir Amerikan savaş gemisinde çıkan bir olayı yatıştırmakla görevlendirilir. Ancak geminin amirali, Teğmenin karısına yalan söyleyerek, onun Tokori köprüsünü bombalamakla görevlendirildiğini bildirir. Ama Teğmenin karısı gerçeği bilmektedir. Bundan sonra olaylar gelişir.

Film 1954 yapımı. O yıllar, Amerikan emperyalizminin sahte demokrasi şalını üzerinden atıp anti-komünizmin sıcak ve soğuk tüm silahlarıyla dünya emekçi halklarına, sosyalizme acımasızca saldırdığı bir dönemi vurgular. Mark Robson, böyle bir dönemde bu filmi mümkün olduğunca suya sabuna dokunmadan gerçekleştirmeye çalışmış. Hızlı kamera hareketleri, çarpıcı bir kurgu ritmi, filmi gerçekten izlenebilir bir hale getirmiş. Ancak Robson, salt sinema sanatı yapmaktan öte sorumluluk taşımayan bir yönetmen olarak, ABD'nin Kore saldırısını, bu saldırının tarihsel nedenlerini büyük bir titizlikle göz ardı etmeye çalışmış bu filmde.

Amerikan emperyalizminin saldırısı üzerine yapılmış, gerçekleri gözardı eden bu filmi bilinçli ve ilerici insanların gönül rahatlığıyla izleme olanağı yok.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 ŞEKER KIZ
(ŞEKER KIZ) çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 4. bölümünde Candy ile Annie mektuplaşmaktadırlar. Fakat Annie'yi evlat edinen aile, bunu yasaklar. Candy çok üzgündür. Bu arada Annie'nin bulunduğu yerden zengin bir aile Candy'i evlat edinmek ister.

19.30 TÜRK SANAT MUZIĞI TOPLU PROGRAMI
Programda Tülin Korman yönetimindeki korodan şu şarkılar izlenecek: SEN ŞARKI SÖYLEDİĞİN ZAMAN (Koro), BEN AĞLARIM ELLER GÜLER, BU DA BAŞA GELECEKMİŞ (Selma Ersöz), SIRA DAĞLAR MORDU (Tülin Yakarçelik), GÖZLERİME BAK MASAYDIN (Ayla Gürses), HER ŞEYİNLE HER HALİNLE GÜZELSİN (Rahmi Sönmezocak) ve korodan BAHAR OLDU DÜŞTÜM DİLE. Programı Aydın Utku hazırladı.

20.00 TAKSİ
Dizi filmin OLDUĞUN GİBİ GELME adlı 4. bölümü yayınlanacak. Maggy bir davet verir. Fakat arkadaşlarının şoför olmalarından utandığı için, onları bu davete çağırmaz. Ama arkadaşları gelirler ve hiç de utanılacak kişiler olmadıklarını kanıtlarlar.

20.30 HABERLER

21.15 MİNİK KONSER

21.20 BAŞBAKANLIK ARŞİVİ
Bu akşamki programda Osmanlı İmparatorluğu'nun 600 yıllık geçmişine ait 100 milyon Osmanlıca belge, metin, yazışma ve antlaşmaların yer aldığı ve dünyanın en zengin arşivlerinden biri olan Devlet Başbakanlık Arşivi kısaca tanıtılmakta. Arşivde yer alan belgelerde, Osmanlı İmparatorluğunun ekonomik, sosyal ve toplumsal yapısı ile yaklaşık 30'a yakın komşu ülkelerin yakın tarihleri de bulunuyor. Belge çeşitliliği ve zenginliğiyle Devlet Başbakanlık arşivi, yerli yabancı yakın tarihçiler için bulunmaz bir kaynak niteliğinde. Programı Sevgi Kartarı ve Tülin Özden hazırladı.

21.45 TV'DE SİNEMA

23.55 HABERLER

Eğlence ve Magazin Şubesi, mesajlı yapımlardan kaçınacak

Eğlence ve Magazin Şubesi Müdürlüğü'ne yeni atanan Ayhan Önal, bundan böyle eğlence programlarından izleyiciye mesaj iletmekten kaçınacaklarını açıkladı. 1980'in Ocak ayından itibaren bu uygulamaya başlayacaklarını belirten Ayhan Önal, şunları söyledi:

«— Bugün dünyanın her yerinde eğlence denince akla, yarışma ve şov programları geliyor. TV'nin bir yarışma programı olmayışı büyük eksik. Biri hafif ve tümüyle eğlenceye dönük, öteki kültürel yani ağırlıklı iki yarışma programı mutlak hazırlayacağız. Şov konusunda yeni bir arayış içindeyiz. Şov deyince akla birden fazla şarkıcının arka arkaya sıralanması, aralarına da, yanlış olarak kullanılan bir sözcükle «Parodi» denen zorlama güldürülerin konması geliyor. Oysa bu şov anlayışı artık dünyanın hiçbir yerinde kalmadı. Yerine ne mi koyacağız... Açık söyleyeyim, şu anda ben de bilmiyorum. Ama gerek şov, gerekse güldürü anlayışımızı mutlak değiştirecek bir arayışı, ocak ayına kadar sonuçlandıracağız.»

TRT'nin ilerici kesimleri Önal'ın bu açıklamasını bazı eğlence programlarındaki politik hicivlerin kaldırılması biçiminde yorumluyorlar.